

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО
ТУЖИЛАШТВО КОСОВА

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2024.



SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво Косова основани су у складу са међународним споразумом који је ратификовала Скупштина Косова, Уставним амандманом и Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву.

Већа су привременог карактера са конкретним мандатом и надлежношћу над злочинима против човечности, ратним злочинима и другим злочинима у складу са законом Косова који су започети или извршени на Косову у периоду од 1. јануара 1998. до 31. децембра 2000. од стране или против грађана Косова или бивше Савезне Републике Југославије.

Седиште Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва Косова налази се у Хагу, Холандија. Особље је међународно, као и судије, председник, секретар и специјализовани тужилац.

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И
СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО
КОСОВА

ИЗВЕШТАЈ ЗА 2024.



SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

Садржај

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА	05
Предговор	06
СВК укратко	08
ВЕЋА	22
1. Судске активности	23
2. Активности председника и судија СВК	34
3. Спољне активности	37
СПОЉНИ ОДНОСИ	38
СЕКРЕТАРИЈАТ	42
1. Кабинет секретара	44
2. Служба за информисање и комуникацију с јавношћу	46
2.1 Односи са средствима јавног информисања	47
2.2 Програм за комуникацију и приближавање јавности <i>Outreach</i>	48
2.3 Сарадња са организацијама грађанског друштва и Судском информативном мрежом	49
2.4 Вебсајт СВК	50
3. Одељење за судске послове	52
3.1 Служба за организацију рада у судници	52
3.2 Служба за превођење	53
3.3 Служба одбране	54

3.4	Служба за учешће жртава	55
3.5	Служба за пружање заштите и подршке сведоцима	56
3.6	Управа притворске јединице	57
4.	Одељење за администрацију	58
4.1	Кадровска служба	58
4.2	Служба за информациону технологију	62
4.3	Служба за одржавање и заједничке послове	62
4.4	Служба за обезбеђење и сигурност	63
4.5	Служба за финансије и буџет	64
4.6	Служба за набавке	65
5.	Служба за интерну ревизију	66
	ИНТЕГРИСАЊЕ РОДНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ У СВК И СТ	68
1.	Интегрисање родне перспективе и обука о спречавању узнемиравања	79
2.	Контакт особа за родна питања	72

ОМБУДСМАН

74

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО

77

Увод	78
Мандат и истраге СТ	79
Остваривање мандата	80
Руководећи кадар тужилаштва	86
Тимови тужилаштва	89

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА КОСОВА

Предговор

Са задовољством вам представљамо годишњи извештај Специјализованих већа Косова (СВК) за 2024. годину. Суд је наставио да остварује свој мандат ефикасно и делотворно, и током протекле године је остварио више кључних достигнућа – једно суђење за ратне злочине приведено је крају, донета је првостепена пресуда у другом предмету за ратне злочине а један предмет по оптужбама за кривична дела против правосуђа прослеђен је претресном панелу. По потврђивању оптужнице против петоро лица за кривична дела против правосуђа, ухапшена су три лица и покренут је претходни судски поступак. Суђење у највећем предмету по оптужбама за ратне злочине и злочине против човечности је у току и напредује добрим темпом. И на крају, прва два лица осуђена за кривична дела против правосуђа издржала су казну, чиме је окончан тај предмет. Поступци пред Специјализованим већима вођени су на тако организован и ефикасан начин захваљујући самопрегорном раду и професионализму судија, запослених и других сарадника суда.

Током 2024. на СВК су вођене интензивне судске активности. Конкретно, у једном предмету за ратне злочине донета је правоснажна пресуда и преиначена изречена казна затвора, чиме је тај предмет окончан. У другом предмету за ратне злочине донета је првостепена пресуда и отпочела је жалбена фаза. Трећи предмет, који се тиче оптужби за кривична дела против правосуђа против тројице оптужених, судија за претходни поступак проследио је претресном панелу. Пре почетка суђења сва тројица оптужених склопила су споразум о признању кривице. Поред тога, у току је поступак по оптужбама за кривична дела против правосуђа против петорице оптужених. Остварен је знатан напредак у суђењу у највећем предмету везаном за ратне злочине и злочине против човечности, а тужилаштво очекује да ће окончати извођење доказа у априлу 2025. И, на крају, прва два лица осуђена за кривична дела против правосуђа издржала су казну, чиме је предмет против њих закључен.

Све инстанце судских органа биле су ангажоване на решавању разних питања – од судије појединца, судије за претходни поступак, преко два претресна панела, панела Апелационог суда, панела Врховног суда, Специјализованог већа Уставног суда, до председнице суда.

У марту 2024. судије СВК су одржале пленарну седницу, на којој су се упознале са актуелним институционалним питањима и бавиле се низом тема са дневног реда. Судије су се поново састале у децембру, када је одржан колоквијум на ком се дискутовало о питањима из области међународног кривичног права.

Током целе 2024. године настављена је сарадња са државама чланицама Европске уније (ЕУ) и трећим државама контрибуторима. Билатерална сарадња је од виталног значаја за остваривање мандата СВК. На свим дипломатским састанцима истицали смо значај закључивања споразума о извршењу казни за лица осуђена пред Специјализованим већима.

Председница суда је у октобру 2024. била у посети Косову, током које је одржала састанке са заинтересованим актерима, као и са министарком правде Косова, и информисала их о јавним аспектима рада суда. Председница је у новембру одржала онлајн састанке са представницима грађанског друштва и медијских кућа на Косову, на којима су присутни добили информације о активностима суда и били у прилици да постављају питања у вези с јавним аспектима рада суда.

Тим програма *Outreach* је и ове године на Косову организовао низ сусрета намењених разним групама. Поред тога, Специјализована већа су у октобру у Приштини одржала радионицу за Судску информативну мрежу, на којој су од представника те мреже добијене драгоцене информације о садржају и ефикасности програма *Outreach*. У децембру је одржан онлајн састанак секретара суда и представника Судске информативне мреже, на којем су присутни обавештени о најновијим судским активностима. Овако интензивне активности програма *Outreach* омогућила је великодушна подршка владе Швајцарске.

Поступци пред СВК могу се пратити из галерије за посетиоце, као и онлајн, путем видео-стриминга на вебсајту и на YouTube каналу СВК. Најважније вести објављују се у рубрици Актуелности на вебсајту СВК и на налогу СВК на платформи X. Запослени у Служби за информисање и комуникацију с јавношћу сваке недеље одржавају онлајн брифинге на којима новинари добијају најновије информације о поступцима пред СВК и имају прилику да постављају питања о активностима суда. Поред тога, суд је у септембру 2024. током дана отворених врата у оквиру програма *Just Peace* примио посетиоце и омогућио им да обиђу судницу.

Изузетно смо захвални Холандији као земљи домаћину на непоколебљивој подршци остварењу мандата СВК и драгоцену помоћ коју нам је пружала целе протекле године. Такође изражавамо дубоку захвалност државама чланицама Европске уније и трећим државама контрибуторима на истрајној подршци СВК током 2024. године. Исто тако, захвални смо Мисији Европске уније за

владавину права на Косову на подршци приликом извођења операција на Косову, као и полицији Косова на помоћи у том погледу.

Поред тога, желимо да изразимо искрену захвалност колегама из Европске службе за спољно деловање, Директората ЕУ за планирање и вођење цивилних операција и Службе Европске комисије за инструменте спољне политике на помоћи и сарадњи током протекле године.

Упоредо с тим, желимо да се захвалимо и државама, представницима дипломатског кора, као и интернационалним и интернационализованим судовима и трибуналима у Хагу и невладиним организацијама активним на пољу међународне правде на конструктивном дијалогу о организационим и административним питањима.

Радујемо се години која је пред нама, у којој ће СВК и даље водити своје поступке на безбедан, независан, непристрасан, правичан и ефикасан начин, у складу са својим мандатом.

Судија Екатерина Трендафилова
Председник Специјализованих већа Косова

Др Фиделма Донлон
Секретар Специјализованих већа Косова

Хаг, децембар 2024.

СВК укратко

У јуну 2008, Одбор за правна питања и људска права Парламентарне скупштине Савета Европе именовао је специјалног известиоца да испита наводе о тешким кривичним делима извршеним током и непосредно након сукоба на Косову 1998. и 1999. године.

У јануару 2011, Резолуцијом 1782 (2011), Парламентарна скупштина Савета Европе усвојила је извештај који је припремио специјални извештац (Извештај Савета Европе), у коме се тврди да су извршени бројни злочини над Србима, косовским Албанцима за које се сумњало да сарађују с њима, као и другим лицима.

По подношењу извештаја Савета Европе, у мају 2011, државе чланице ЕУ разматрале су ово питање у оквиру Политичко-безбедносног комитета, тела које се бави заједничком спољном и безбедносном политиком Европске уније. Након тога основана је Специјална истражна радна група с мандатом да спроведе независну истрагу о наводима о противправном затварању, депортацији, нечовечним поступцима, мучењу и убијању, и свим осталим кривичним делима из Извештаја Савета Европе. Специјална истражна радна група, са седиштем у Бриселу, започела је с радом у септембру 2011.

Док је истрага била у току, у Размени писама између председнице Косова и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбедност у априлу 2014, постигнут је међународни споразум о оснивању и раду посебних судских већа и специјализованог тужилаштва за кривично гоњење и суђење за кривична дела из Извештаја Специјалне истражне радне групе.

У Размени писама стоји да ће та посебна и одвојена судска већа бити основана у складу са законом Косова. Та судска већа и специјализовано тужилаштво ће се руководити властитим статутом и правилником о поступку и доказима, а у њима ће бити запослено и њима ће руководити међународно особље док ће судити искључиво међународне судије.

У Размени писама се такође наводи да ће та посебна судска већа имати седиште у трећој држави и да ће се осетљиви поступци, укључујући саслушања сведока,

одвијати ван Косова. Скупштина Косова је у априлу 2014. двотрећинском већином ратификовала Размену писама, чиме је ова постала део националног законодавства и има примат над законима Косова.

2014.

У јулу 2014. главни тужилац Специјалне истражне радне групе издао је саопштење и у закључку навео да ће радна група „моћи да подигне оптужницу против одређених високих функционера бивше Ослободилачке војске Косова”.

2015.

У марту 2015. председник Скупштине Косова упутио је Уставном суду Косова захтев за оцену уставности амандмана за спровођење Размене писама који је предложила Влада Косова. Према Уставу, Уставни суд Косова морао је да оцени да ли предложени амандман сужава права и слободе гарантоване Поглављем II Устава.

У априлу 2015. Уставни суд Косова закључио је да је предлог уставног амандмана сагласан са Уставом Косова и да ће „структура, границе надлежности и функционисање Специјализованих већа бити регулисани даљим законима у складу са Уставом”.

Овај амандман ступио је на снагу дејством члана 162 Устава Косова, који је Скупштина Косова усвојила у августу 2015. У исто време, усвојен је и Закон о оснивању обе институције, који представља оснивачки акт Специјализованих већа Косова (СВК) и Специјализованог тужилаштва (СТ).

2016.

У априлу 2016. др Фиделма Донлон је именована за секретара СВК, чиме започиње рад Секретаријата у Хагу.

У септембру 2016. г. Дејвид Швендиман је именован за специјализованог тужиоца.

У децембру 2016. судија Екатерина Трендафилова именована је за председника СВК. На дужност је ступила у јануару 2017.

2017.

Дана **1. јануара 2017.** ступио је на снагу Споразум о држави домаћину између Косова и Холандије, чиме је Специјализованим већима омогућено да воде кривичне поступке на територији Холандије.

Након тога, у **фебруару 2017.** деветнаест судија уписано је у Листу међународних судија Специјализованих већа. На својој првој пленарној седници у **марту 2017.** судије СВК усвојиле су Правилник о поступку и доказима.

Након што је Специјализовано веће Уставног суда оценило његову сагласност са Уставом, Правилник о поступку и доказима ступио је на снагу у **јулу 2017.** чиме Специјализована већа постају у потпуности спремна за судски рад.

У **новембру 2017.** секретар је усвојила Директиву о браниоцима и заступницима, којом се, између осталог, регулишу услови које адвокати морају да испуњавају како би имали право да заступају осумњичене, оптужене и жртве пред СВК. Од тада је у Именик бранилаца и заступника жртава уписан 241 адвокат са Косова, из Србије и низа других земаља.

2018.

У **мају 2018.** г. Пјетро Спера је именован за омбудсмана СВК.

У **јуну 2018.** основана је Судска информативна мрежа, коју чине локалне НВО са Косова и из Србије.

У **септембру 2018.** г. Џек Смит је наследио Дејвида Швендимиена на дужности специјализованог тужиоца.

2019.

У **марту 2019.** судије СВК су одржале четврто пленарно заседање. Истог месеца је усвојен Кодекс професионалне етике за браниоце и тужиоце пред СВК.

У **јуну 2019.** Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво су се преселили у нове просторије у Хагу.

2020.

У **фебруару** и **априлу 2020.** специјализовани тужилац подигао је прве оптужнице.

У **априлу 2020.** секретару Фиделми Донлон продужен је мандат за још четири године.

У **септембру 2020.** шест нових судија положило је заклетву, специјализовани тужилац је ухапсио првог оптуженог, г. Саљиха Мустафу, по наводима о ратним злочинима, као и г. Хиснија Гуцатија и г. Насима Харадинаја, по наводима о кривичним делима против правосуђа.

У **новембру 2020.** специјализовани тужилац је ухапсио г. Хашима Тачија, г. Кадрија Веселјија, г. Реџепа Сељимија и г. Јакупа Краснићија, по наводима о злочинима против човечности и ратним злочинима.

У **децембру 2020.** председници Екатерини Трендафиловој продужен је мандат за још четири године.

2021.

Дана **16. марта 2021.** у Белгији је ухапшен г. Пјетер Шаља, а **15. априла 2021.** је доведен у притворски објект СВК.

Дана **5. маја 2021.** председница је одредила Претресни панел I да суди у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе.* Суђење је почело **15. септембра 2021.** уводним излагањем специјализованог тужиоца.

Дана **15. јула 2021.** председница је одредила Претресни панел II да суди у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.* Суђење је почело **7. октобра 2021.** уводним излагањем специјализованог тужиоца.

2022.

Дана 8. маја 2022. специјализованом тужиоцу Џеку Смиту продужен је мандат за још четири године.

Дана 18. маја 2022. Претресни панел II донео је прву пресуду Специјализованих већа у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*, којом су обојица оптужених оглашена кривим за ометање службених лица у обављању службене дужности, застрашивање у току кривичног поступка и повреду тајности поступка.

Дана 17. јуна 2022. г. Гуцати и г. Харадинај поднели су најаве жалбе на првостепену пресуду.

Дана 21. септембра 2022. судија за претходни поступак предао је предмет *Специјализовани тужилац против Пјетера Шалџе* Претресном панелу I.

Дана 19. новембра 2022. након одласка г. Џека Смита са дужности специјализованог тужиоца, за вршиоца дужности именован је г. Алекс Вајтинг.

Дана 1. и 2. децембра 2022. панел Апелационог суда одржао је жалбени претрес у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*.

Дана 15. децембра 2022. судија за претходни поступак предао је предмет *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других* Претресном панелу II.

Дана 16. децембра 2022. Претресни панел I донео је пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*, којом је оптуженог огласио кривим за ратне злочине произвољног лишења слободе, мучења и убиства.

2023.

Дана 2. фебруара 2023. у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*, панел Апелационог суда изрекао је пресуду, којом је потврдио првостепену пресуду, али је умањио казну затвора на четири године и три месеца.

Дана 21. и 22. фебруара 2023. почело је суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шалџе* уводним речима страна у поступку и заступника жртава.

Дана 3. априла 2023. почело је суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других* уводним излагањем специјализованог тужиоца.

Дана 2. јуна 2023. гђа Кимберли Вест наследила је Џека Смита на дужности специјализованог тужиоца.

Дана 31. јула 2023. албанске власти ухапсиле су г. Дритана Гоцаја на основу налога за хапшење који су издала Специјализована већа, али је он потом пуштен на слободу одлуком албанског Апелационог суда.

Дана 5. октобра 2023. на Косову су ухапшени г. Исмет Бахтијари и г. Сабит Јанузи, због сумње да су извршили кривична дела против правосуђа.

Дана 12. октобра 2023. г. Хиснију Гуцатију је измењена казна и омогућен му је повратак на Косово под одређеним условима.

Дана 2. новембра 2023. на Косову је ухапшен г. Исни Киљај због сумње да је извршио кривична дела против правосуђа.

Дана 11. децембра 2023. на Косову је ухапшен г. Хаџи Шалџа због сумње да је извршио кривична дела против правосуђа.

Дана 12. децембра 2023. г. Насиму Харадинају је измењена казна и омогућен му је повратак на Косово под одређеним условима.

Дана 14. децембра 2023. панел Апелационог суда донео је жалбену пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*, којом је делимично потврдио првостепену пресуду и смањио казну затвора на 22 године.

2024.

Дана **15. маја 2024.** на основу налога судије појединца, осумњичени г. Исни Киљај пуштен је на слободу и враћен на Косово под строгим условима.

Дана **6. јуна 2024.** након што се судија Никола Гију повукао са Листе међународних судија, на ту листу је уписана суткиња Маржори Масело и именована за судију појединца и судију за претходни поступак.

Дана **16. јула 2024.** Претресни панел I донео је пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље.*

Дана **4. септембра 2024.** судија за претходни поступак предао је предмет *Специјализовани тужилац против Сабита Јанузија и других* Претресном панелу I.

Дана **10. септембра 2024.** панел Апелационог суда ублажио је казну изречену г. Саљиху Мустафи са 22 на 15 година затвора.

Дана **5. децембра 2024.** г. Исни Киљај, г. Башким Смакај и г. Фадиљ Фазљију ухапшени су на Косову по оптужбама за кривична дела против правосуђа.

Дана **6. децембра 2024.** стране у поступку у предмету *Специјализовани тужилац против Јанузија и других* поднеле су споразуме о признању кривице.

Дана **8. и 9. децембра 2024.** одржано је прво ступање пред суд г. Хашима Тачија, г. Башкима Смакаја, г. Иснија Киљаја, г. Фадиља Фазљијуа и г. Хајредина Кучија по оптужбама за кривична дела против правосуђа.

Дана **24. децембра 2024.** г. Хисни Гуцати и г. Насим Харадинај издржали су изречену казну, чиме је закључен предмет против њих.



2011.



Јануар 2011.

Парламентарна скупштина Савета Европе усваја извештај о „Нечовечном поступању с људима и недозвољеној трговини људским органима на Косову”.

Септембар 2011.

Специјална истражна радна група, коју је ЕУ основала ради спровођења кривичних истрага о наводима из Извештаја Савета Европе, започиње с радом.

2014.

Април 2014.

Размена писама између председнице Косова и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбедност о питању оснивања „посебних судских већа”.

2015.

Август 2015.

Скупштина Косова усваја члан 162 Устава Косова и Закон о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву.

2016.



Април 2016.

Др Фиделма Донлон је именована за секретара СВК, чиме ова судска установа започиње с радом у Хагу.



Септембар 2016.

Дејвид Швендиман је именован за специјализованог тужиоца.



Децембар 2016.

Судија Екатерина Трендафилова је именована за председника СВК.

2017.

Јануар 2017.

Споразум с државом домаћином склопљен између Косова и Холандије ступа на снагу, чиме СВК стичу правни основ за вођење кривичних поступака у Холандији.



Фебруар 2017.

Деветнаест судија је уписано у Листу међународних судија.

Март 2017.

Судије усвајају Правилник о поступку и доказима, који затим преиспитује Специјализовано веће Уставног суда.

Јул 2017.

Након провере сагласности са Уставом, коју је спровело Специјализовано веће Уставног суда, Правилник о поступку и доказима ступа на снагу и Специјализована већа постају спремна за судски рад.

Новембар 2017.

Секретар усваја Директиву о браниоцима и заступницима, којом се, између осталог, регулишу услови које адвокати морају да испуњавају како би имали право да заступају осумњичене, оптужене и жртве пред СВК.

2018.



Мај 2018.

Пјетро Спера је именован за омбудсмана Специјализованих већа Косова.



Септембар 2018.

Џек Смит наслеђује Дејвида Швендимана на дужности специјализованог тужиоца.

2019.



Јун 2019.

Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво се селе у нове просторије.

2020.

Фебруар и април 2020.

Специјализовни тужилац подиже прве оптужнице.

Април 2020.

Секретару Фиделми Донлон продужен је мандат за још четири године.

Септембар 2020.

Шест нових судија полаже заклетву, а специјализовани тужилац хапси Саљиха Мустафу по оптужбама за ратне злочине, а затим и Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Новембар 2020.

Специјализовани тужилац хапси Хашима Тачија, Кадрија Веселјија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија, по наводима о злочинима против човечности и ратним злочинима.

Децембар 2020.

Председници Екатерини Трендафиловој продужен је мандат за још четири године.

2021.



Март 2021.

Пјетер Шаља ухапшен је у Белгији по оптужбама за ратне злочине.



Септембар 2021.

Почиње суђење у предмету Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе.

Октобар 2021.

Почиње суђење у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

2022.



Март 2022.

Завршено је суђење у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

Мај 2022.

Специјализованом тужиоцу Џеку Смиту продужен је мандат на још четири године.

Мај 2022.

Претресни панел II доноси прву првостепену пресуду Специјализованих већа у предмету Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја.

Јун 2022.

Хисни Гуцати и Насим Харадинај подносе најаве жалби на пресуду.

Септембар 2022.

Завршено је суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*.



Новембар 2022.

Алекс Вајтинг ступа на дужност вршиоца дужности специјализованог тужиоца, након одласка Џека Смита.



Децембар 2022.

Одржан је жалбени претрес у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*.



Децембар 2022.

Претресни панел I доноси првостепену пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*. То је прва пресуда за ратне злочине донета на Специјализованим већима.

2023.

Фебруар 2023.

Панел Апелационог суда доноси пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуцатија и Насима Харадинаја*.



Фебруар 2023.

Почиње суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шалје*.



Април 2023.

Почиње суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других*.



Јун 2023.

Кимберли Вест је именована за новог специјализованог тужиоца.

Јул 2023.

Власти у Албанији хапсе Дритана Гоџаја по оптужби за кривична дела против правосуђа, али он одлуком албанског Апелационог суда бива пуштен на слободу.



Октобар 2023.

Специјализовани тужилац хапси Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Октобар 2023.

Измењена казна Хиснију Гуцатију, он добија условни отпуст и под одређеним условима се враћа на Косово.



Новембар 2023.

Специјализовани тужилац хапси Иснија Киљаја на Косову по оптужби за кривична дела против правосуђа.



Децембар 2023.

Специјализовани тужилац хапси Хаџија Шалју по наводима о кривичним делима против правосуђа.

Децембар 2023.

Измењена казна Насиму Харадинају, он добија условни отпуст и под одређеним условима се враћа на Косово.



Децембар 2023.

Панел Апелационог суда доноси пресуду у предмету Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе.

2024.

Мај 2024.

Исни Киљај пуштен је из притвора и враћа се на Косово под строгим условима.



Јун 2024.

Суткиња Маржори Масело уписана је у Листу међународних судија и именована за судију појединца и судију за претходни поступак.



Јул 2024.

Претресни панел I доноси пресуду у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шалје*.

Септембар 2024.

Судија за претходни поступак предао је предмет *Сабит Јанузи и други* Претресном панелу I.

Септембар 2024.

Панел Апелационог суда ублажио је казну изречену Салиху Мустафи смањивши је са 22 на 15 година затвора.



Децембар 2024.

Башким Смакај, Исни Киљај и Фадиљ Фазљију ухапшени су на Косову по оптужбама за кривична дела против правосуђа.

Децембар 2024.

Стране у поступку у предмету *Сабит Јанузи и други* поднеле су споразуме о признању кривице.

Децембар 2024.

Одржано је прво ступање пред суд Хашима Тачија, Башкима Смакаја, Иснија Киљаја, Фадиља Фазљијуа и Хајредина Кучија по оптужбама за кривична дела против правосуђа.

Децембар 2024.

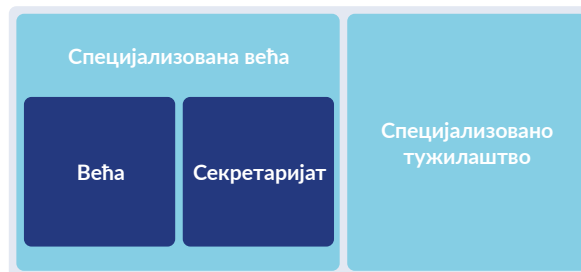
Хисни Гуцати и Насим Харадинај издржали су изречену казну.



Децембар 2024.

Судија Пјотр Хофмански именован је за судију Уставног суда.

Специјализована већа Косова (СВК) и Специјализовано тужилаштво (СТ) су две независне институције формиране након Размене писама, у складу са законима Косова и на основу уставног амандмана усвојеног 2015. године. У августу 2015. Скупштина Косова усвојила је Закон о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву (Закон).



■ Мандат СВК је

- „да осигурају безбедан, независан, непристрасан, правичан и ефикасан кривични поступак у вези с наводима о тешким прекограничним и међународним кривичним делима извршеним у току и после сукоба на Косову, а која се тичу кривичних дела из Извештаја Парламентарне скупштине Савета Европе и која су била предмет кривичне истраге Специјалне истражне радне групе” (члан 1 Закона).

■ СВК су основана у складу са Разменом писама и законима Косова

- имају исте судске инстанце као косовски правосудни систем (основни, апелациони, врховни, уставни)
- имају седиште изван Косова
- судије и особље су држављани држава чланица ЕУ или трећих држава контрибутора
- примењују међународно обичајно право и национално материјално кривично право у складу са Законом
- примењују властита правила о поступку и доказима.

■ Специјализована већа су привремена судска установа

- постојаће само онолико дуго колико буде потребно да се реши по оптужбама које изнесе специјализовани тужилац и док Савет ЕУ не обавести Косово да су завршене истраге и судски поступци.

■ Надлежност СВК обухвата

- злочине против човечности, ратне злочине и друга кривична дела инкриминисана кривичним законом меродавним у време
 - када су дела извршена између 1. јануара 1998. и 31. децембра 2000.
 - и која су започета или извршена на Косову, односно која су извршили држављани Косова/ Савезне Републике Југославије или су извршена над држављанима Косова/ Савезне Републике Југославије
- одређена кривична дела против правосуђа, уколико се односе на званичне поступке и/ или службенике СВК.

■ Специјализована већа се баве искључиво појединачном кривичном одговорношћу - групама или организацијама се не може судити.

■ Специјализована већа дозвољавају учешће жртава у поступку.

- Рад СВК и СТ финансирају државе чланице ЕУ и треће државе контрибутори; обе установе су независне у свом раду и испуњавању свог мандата.
- Службени језици СВК и СТ су албански, српски и енглески.
- Специјализована већа имају омбудсмана, који поступа самостално и надзире, брани и штити основна права и слободе лица која долазе у контакт са СВК и СТ. Омбудсман, поред осталог
 - поступа по наводима из притужби које појединци могу да уложе:
- уколико се притужба тиче њиховог контакта са СВК, односно СТ
- у случају непотребног одлагања у поступку пред СВК
- уколико су исцрпљена сва друга правна средства
- уколико је притужба поднета у року од шест месеци од кршења на које се односи
- може у сваком тренутку и без претходне најаве да уђе у притворски објект СВК и изврши инспекцију како би оценио услове притвора.







ВЕЋА

Током 2024. године Специјализована већа Косова наставила су са активним радом на предметима и остварила већи број значајних достигнућа. Конкретно, окончан је предмет о ратним злочинима *Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе*, у којем је панел Апелационог суда 10. септембра смањео изречену казну, у складу са одлуком панела Врховног суда. Дана 16. јула 2024. донета је друга првостепена пресуда за ратне злочине пред СВК у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље*, након чега је отпочео жалбени поступак.

У предмету *Специјализовани тужилац против Сабита Јанузија*, Претресном панелу I су у новембру 2024. поднети први споразуми о признању кривице, о којима је панел решавао крајем 2024. Суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других*

напредовало је добрим темпом, док су у предмету *Специјализовани тужилац против Хиснија Гуџатија и Насима Харадинаја*, везаном за кривична дела против правосуђа, оптужени издржали казне. У току је и предмет против Хашима Тачија и још четворице саоптужених, по оптужбама за кривична дела против правосуђа. У том предмету, крајем године извршено је хапшење тројице оптужених.

Током 2024. биле су активно ангажоване све инстанце Специјализованих већа, укључујући судију појединца, судију за претходни поступак, два претресна панела, панеле Апелационог суда, панел Врховног суда, Специјализовано веће Уставног суда, као и председницу. Током године, наведени панели и председница донели су укупно 978 одлука и налога, од којих је 137 издато усмено.

а.

ПОСТУПЦИ ПРЕД СУДИЈОМ ЗА ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК

Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других (кривична дела против правосуђа)

Дана 2. новембра 2023, по наредби специјализованог тужиоца, на Косову је ухапшен Исни Киљај. Налог за хапшење издат је за кривична дела против правосуђа, укључујући ометање службеног лица у вршењу службене дужности и повреде тајности поступка. Исни Киљај доведен је у притворски објект 3. новембра 2023.

Тужилаштво је поднело првобитну оптужницу против г. Киљаја 15. децембра 2023, а ревидирану верзију 11. марта 2024. Дана 2. маја 2024, Специјализовано тужилаштво тражило је да се одложи разматрање ревидиране верзије оптужнице.

Судија појединац одобрио је тај захтев тужилаштва, али је 15. маја 2024. наложио да г. Киљај буде пуштен на слободу и враћен на Косово под строгим условима, уз образложење да даље задржавање г. Киљаја у притвору у Хагу у датим околностима није оправдана мера имајући у виду, између осталог, његово право на претпоставку невиности и право на слободу. Тужилаштво је 18. јула 2024. поднело додатно измењену оптужницу, која је потврђена 29. новембра 2024. Исни Киљај је поново ухапшен 5. децембра 2024. На првом ступању пред суд 9. децембра 2024. изјаснио се да није крив за дела за која се терети.

Друга двојица оптужених – Башким Смакај и Фадиљ Фазљију, ухапшени су на Косову 5. децембра 2024. и наредног дана доведени у притворску јединицу у Хагу.

То је најновији предмет који се пред Специјализованим већима води по оптужбама за кривична дела против правосуђа. У оптужници се наводи да су Хашим Тачи, Башким Смакај, Исни Киљај, Фадиљ Фазљију и Хајредин Кучи покушали да противзаконито утичу на сведоке у предмету за ратне злочине и злочине против човечности који се води против Хашима Тачија и других саоптужених.



Исни Киљај на првом приступању суду, 9. децембар 2024.



Хашим Тачи на првом приступању суду,
8. децембар 2024.



Хајредин Кучи на првом приступању суду,
9. децембар 2024.



Башким Смакај на првом приступању суду,
8. децембар 2024.



Фадиљ Фазљију на првом приступању суду,
8. децембар 2024.

Дана 8. децембра 2024. одржано је прво ступање Тачија, Смакаја и Фазљијуа пред судију за претходни поступак, на којем се они или нису изјаснили о кривици или су се изјаснили да нису криви.

Хајредин Кучи је ступио пред Специјализована већа 9. децембра 2024. и изјаснио се да није крив ни по једној од оптужби.

Специјализовани тужилац против Хашима Тачија и других

Судски поступак у предмету против Хашима Тачија, Кадрија Веселџија, Реџепа Сељимија и Јакупа Краснићија почео је 3. априла 2023, уводним излагањем специјализованог тужиоца. До краја 2024, тужилаштво је позвало 110 сведока да дају исказ у судници, а у доказе је прихваћено 80 изјава сведока.

Током године Претресни панел II је на више заседања разговарао са странама у поступку о томе како се поступак може рационализовати и водити на ефикаснији начин. У том циљу, тужилаштво је, између осталог, 1. октобра 2024. изјавило да намерава да позове 12 сведока мање него што је првобитно планирало, да ће нека сведочења предочити у виду писмених изјава уместо да позове сведоке да сведоче *viva voce*. На тим статусним

конференцијама Претресни панел II је ургирао на стране да и даље настоје да обезбеде јавност поступка а да се притом не угрози безбедност ниједног сведока.

Хашим Тачи, Кадри Веселџи, Реџеп Сељими и Јакуп Краснићи терете се по десет тачака оптужнице – четири тачке за ратне злочине и шест тачака за злочине против човечности. У оптужници се наводи да су та кривична дела извршена приближно у периоду од марта 1998. до септембра 1999, на више места широм Косова, и у Кукаш и Цахану на северу Албаније. Тврди се да су наведена кривична дела извршили припадници ОВК над цивилима и лицима која нису учествовала у непријатељствима.

У овом предмету учествују 154 жртве.



Заседање у предмету Тачи и други, 15. јул 2024.

Претресни панел II, који је председница одредила за овај предмет, чине судија Чарлс Смит III (председавајући судија), судија Кристоф Барте, судија Генел Метро и судија Фергал Гејнор (резервни судија).



Претресни панел II на заседању у предмету Тачи и други, 15. јул 2024.

Панел уважава чињеницу да жртва 296/06 није стручно лице и да није била свесна рока за подношење пријаве за учешће у поступку у својству жртве, да је Служба за учешће жртава више пута у доброј вери покушала да ступи у контакт с тим лицем, али без успеха. Према томе, имајући у виду наведене околности, и будући да се стране не противе овом захтеву, панел сматра да је изнет ваљан разлог да се пријава жртве 296/06 сматра уредно поднетом, иако је достављена после истека рока прописаног у налогу.

KSC-BC-2020-06/F02439/RED, Јавна редигована верзија одлуке о шеснаестом извештају Секретаријата у вези с пријавама жртава за учешће у поступку, 10. јул 2024, став 10.

Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље

Суђење у предмету *Специјализовани тужилац против Пјетера Шаље* започето је 21. и 22. фебруара 2023, уводним излагањима вршиоца дужности специјализованог тужиоца, браниоца г. Шаље и заступника жртава. Пјетер Шаља, који је према оптужници био припадник Ослободилачке војске Косова (ОВК), стациониран у месту Кукеш у Албанији, терети се по четири тачке за ратне злочине (произвољно лишење слободе, сурово поступање, мучење и убиство). Према оптужници, та кривична дела извршена су приближно између 17. маја и 5. јуна 1999, над лицима која су била затворена у фабрици метала у Кукешу коју је користила ОВК.

Извођење доказа у овом предмету окончано је 9. фебруара 2024, а завршне речи изнете су од 15. до 17. априла 2024.

Претресни панел I донео је пресуду 16. јула 2024, чија је јавна верзија објављена 24. септембра 2024. Претресни панел прогласио је г. Шаљу кривим за произвољно лишење слободе, мучење и убиство као ратне злочине и изрекао му казну од 18 година затвора, у шта се урачунава време проведено у притвору.

Затвореници су у заточеништву све време били саслушавани и оптуживани да су „сарадници“ српских власти, „шипијуни“, „издајници“, да подржавају српске власти или да недовољно подржавају активности ОБК. Држани су у нехуманим условима у заточеништву и излагани физичком и психичком злостављању да би се од њих добиле информације или признања, и/или да би их казнили, застрашили, принудили и/или дискриминисали на политичкој основи.

KSC-BC-2020-04/F00847/RED, Јавна редигована верзија првостепене пресуде и казне, 16. јул 2024, став 1089.



Претресни панел I на изрицању првостепене пресуде у предмету против Пјетера Шаље, 16. јул 2024.

У овом поступку сведочила су укупно 22 сведока (десет сведока тужилаштва, два сведока заступника жртава и десет сведока одбране). Поред тога, у доказе је усвојено једанаест изјава сведока (седам изјава сведока тужилаштва и четири сведока одбране). У поступку је учествовало осам жртава, Албанаца с Косова.

Дана 29. новембра 2024, претресни панел је издао налог о репарацијама у овом предмету. Претресни панел је наложио г. Шаљи да жртвама исплати укупно 208.000 евра као накнаду за телесна оштећења, душевну бол и материјалну штету коју су претрпеле жртве кривичних дела за која је он осуђен.

Претресни панел I, који је водио овај предмет, чине судија Мапи Фелт-Фоља (председавајући судија), судија Роланд Декерс, судија Жилбер Бити и судија Владимир Микула (резервни судија).



Пјетер Шаља на изрицању првостепене пресуде, 16. јул 2024.

Специјализовани тужилац против Сабита Јанузија и других

Дана 5. октобра 2023, Специјализовано тужилаштво је на Косову ухапсило Исмета Бахтијарија и Сабита Јанузија на основу налога за хапшење и довођење и потврђене оптужнице које је 2. октобра 2023. издао тадашњи судија за претходни поступак, судија Никола Гију. Обојица оптужених доведени су у притворски објект 6. октобра.

Дана 4. децембра 2023, судија за претходни поступак потврдио је оптужницу против Хаџија Шалџе за кривична дела против правосуђа и издао налог за његово хапшење. Према оптужници, Хаџи Шалџа је, у периоду од 5. до 12. априла 2023, заједно са другим лицима, укључујући Сабита Јанузија и Исмета Бахтијарија, организовао да се ступи у контакт са сведоком који је пружио информације или је било вероватно да ће пружити информације тужилаштву или СВК о кривичним делима из надлежности овог суда.

Хаџи Шалџа је ухапшен на Косову 11. децембра 2023, а следећег дана је доведен у притворски објект.

Дана 8. фебруара 2024, судија за претходни поступак је одобрио захтев тужилаштва да се поступак против Сабита Јанузија и Исмета Бахтијарија споји са поступком против Хаџија Шалџе. Предмет је 4. септембра 2024. прослеђен Претресном панелу I.

Припремне конференције за суђење одржане су 7. и 8. октобра 2024. Почетак извођења доказа тужилаштва, које је најпре било планирано за 13. новембар 2024, одложено је на захтев страна у поступку.

Дана 6. децембра 2024, Специјализовано тужилаштво и тројица оптужених поднели су Претресном панелу I споразуме о признању кривице. У складу са Правилником СВК, панел је пре краја 2024, тачније 18. децембра 2024. сазвао заседање на којем је размотрио споразуме о кривици.

Претресни панел I, који је водио овај предмет, чине судија Мапи Фелт-Фоља (председавајући судија), судија Роланд Декерс, судија Жилбер Бити и судија Владимир Микула (резервни судија).



Сабит Јанузи на накнадном приступању суду, 12. јул 2024.



Исмет Бахтијари на накнадном приступању суду, 12. јул 2024.



Хаџи Шалџа на изјашњавању о кривици, 18. децембар 2024.

Панел подсећа на начело јавности поступка из члана 40(4) Закона. Поред тога, панел подсећа да је поступак о признању кривице вођен као поверљив због тога што се очекивало подношење измењених верзија споразума о признању кривице. Пошто их је тужилаштво у међувремену поднело, а стране у поступку доставиле своја изјашњења о одмеравању казне, панел сматра да више нема разлога да поступак о признању кривице остане поверљив. (...) Сходно томе, панел доноси одлуку да се заседања у поступку о признању кривице, која ће се одржати доле наведених датума, буду отворена за јавност.

KSC-BC-2023-10/F00626/RED, Јавна редигована верзија одлуке о распореду заседања у поступку о признању кривице, достављању изјашњења и повезаним питањима, 13. децембар 2024, став 17.

Ц.

ПОСТУПЦИ ПРЕД АПЕЛАЦИОНИМ СУДОМ

Специјализовани тужилац против Саљиха Мустафе

Апелациони суд донео је жалбену пресуду у предмету против Саљиха Мустафе 14. децембра 2023. године. Панел је потврдио осуду г. Мустафе за ратне злочине произвољног лишења слободе (тачка 1 оптужнице), мучења (тачка 3 оптужнице) и убиства (тачка 4 оптужнице). Након што је анализирао предмете других међународних судова и косовских судова, панел је делимично усвојио Мустафину жалбу на казну и смањио изречену казну са 26 на 22 године затвора, с тим да се у казну урачунава време provedено у притвору. Панел је такође истакао да жалбена пресуда не утиче на налог о репарацијама, издат 6. априла 2023.

Жалбена пресуда оспорена је пред Врховним судом, који је одлуком од 29. јула 2024. ствар вратио Апелационом суду, и упутио га да, у складу са правилом 194(1)(б) Правилника, размотри могућност ублажавања казне. Исти панел Апелационог суда је 10. септембра

2024, изрекао нову јединствену казну у трајању од 15 година, у шта се урачунава време provedено у притвору.

Панел Апелационог суда чинили су судија Мишел Пикар (председавајући судија), судија Кај Амбос и судија Нина Јергенсен.



Специјализовани тужилац против Пјетера Шалје

Након доношења првостепене пресуде 16. јула 2024, Пјетер Шалја је 2. септембра 2024. поднео најаву жалбе, а 20. септембра 2024. одржана је преджалбена конференција. Крајем 2024. жалбени поступак у овом предмету и даље је био у току.

Панел Апелационог суда који је одређен за вођење овог предмета, чине судија Мишел Пикар (председавајући судија), судија Кај Амбос и судија Нина Јергенсен.



Преджалбена конференција у предмету против Пјетера Шалје, 20. септембар 2024.

Интерлокуторне жалбе

С обзиром на интензивне активности у предметима пред СВК, и панели Апелационог суда решавали су током 2024. године низ жалбених питања. Њихове

одлуке тицале су се, између осталог, продужења мере притвора, учешћа жртава у поступцима и испитивања сведока.

Поред тога, панел напомиње да је потреба за савесним и експедитивним деловањем тим већа ако се неко лице ухапси пре подизања оптужнице, с обзиром на то да нормативни оквир Специјализованих већа прописује да тај период не сме бити дужи од годину дана и да Специјализовано тужилаштво свако продужење мора да оправда тако што ће показати да су неопходне даље истражне радње.

KSC-BC-2018-01/IA007/F00007RED, Јавна редигована верзија одлуке по жалби Специјализованог тужилаштва на одлуку о преиспитивању мере притвора одређене Иснију Киљају, 15. мај 2024, став 19.

Панел Апелационог суда најпре подсећа: (i) да право на заштиту од самооптуживања не значи да се лице штити од давања инкриминишућих изјава као таквих, већ од тога да те изјаве буду дате као последица принуде или угњетавања, и (ii) да је члан 6 Европске конвенције о људским правима прекршен када је степен присиле такав да поништава саму суштину права на заштиту од самооптуживања.

KSC-BC-2020-06/IA030/F00009, Одлука по Краснићијевој и Сељимијевој жалби на одлуку о захтеву тужилаштва за усвајање изјава оптужених, 31. мај 2024, став 42.

Д.

ПАНЕЛ ВРХОВНОГ СУДА

Панел Врховног суда решавао је током 2024. године низ различитих питања.

Дана 25. јануара 2024, панел Врховног суда донео је две одлуке по захтеву за заштиту законитости у предмету против Саљиха Мустафе.

У првој одлуци, панел је закључио да је бранилац Венкатешвари Алагендра поступила противно члану 28(4)(1)(б) Кодекса професионалне етике, и није обавестила Претресни панел II (у предмету у којем она брани Јакупа Краснићија, једног од оптужених) о намери да заступа и г. Мустафу, како би тај претресни панел утврдио да ли постоји сукоб интереса. Панел Врховног суда је стога прогласио да именовање гђе Алагендра за новог браниоца г. Мустафе нема никакво правно дејство и наложио секретару да г. Мустафи одреди браниоца по службеној дужности, који ће га заступати док се то питање не реши.

У другој одлуци, панел је одбио захтев г. Мустафе за продужење рока за подношење захтева за

заштиту законитости, због тога што гђа Алагендра у том тренутку није имала стварну легитимацију да у његово име подноси било какве захтеве, па тако ни захтев за продужење рока. Поред тога, панел је објаснио да се, чак и да је гђа Алагендра имала стварну легитимацију, рокови предвиђени Законом (према којима захтев за заштиту законитости треба поднети у року од три месеца од доношења коначне пресуде) не могу мењати Правилником.

Дана 29. јула 2024, панел Врховног суда је делимично одобрио захтев за заштиту законитости који је Саљих Мустафа поднео после доношења жалбене пресуде у том предмету, и који се односио на одмеравање казне. Панел Врховног суда је, у складу са правилом 194(1)(б) Правилника, вратио ствар на решавање панелу Апелационог суда и упутио га да размотри могућност ублажавања казне изречене г. Мустафи, узимајући у обзир образложење из одлуке панела Врховног суда. Дана 10. септембра 2024, панел Апелационог суда смањио је казну г. Мустафе са 22 на 15 година затвора, у шта се урачунава време проведено у притвору.

Панел напомиње да члан 44(2) Закона не упућује на конкретне одредбе из домаћег закона, али да изричито прописује да Специјализована већа морају да наведу распон казни предвиђен меродавним одредбама косовских закона према подтачкама (а) и (б). У том контексту, сходно начелу *lex mitior*, Специјализована већа су дужна да размотре најблажи распон казни из релевантних косовских закона. Панел који одмерава казну потом узима тај распон казни у обзир када доноси одлуку о казни затвора.

KSC-SC-2024-02/F00018, Одлука по захтевима Салиха Мустафе за заштиту законитости, 29. јул 2024, став 87.

Дана 9. септембра 2024, панел Врховног суда одбио је захтев Хација Шаље за заштиту законитости, закључивши да није дошло до битне повреде поступка ни од стране судије за претходни поступак, који је издао први налог за задржавање г. Шаље у притвору, ни од стране панела Апелационог суда, који је потврдио ту одлуку. Шаља је у жалби тврдио да судија за претходни

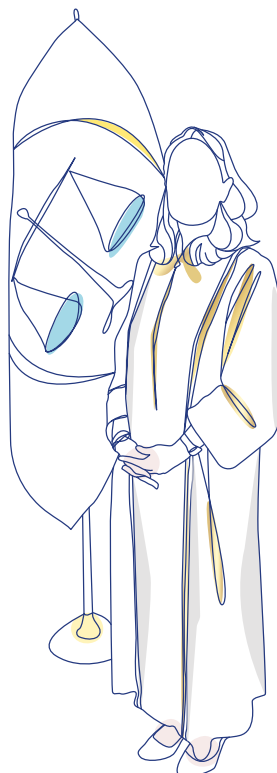
поступак на првобитном ступању пред суд није образложио своју одлуку о продужењу притвора.

Панел Врховног суда је затим одбио Шаљин захтев за преиспитивање те одлуке, закључивши да Шаља није показао да је направљена грешка у образложењу или да је дошло до судске грешке.

Панел истиче да је на првом ступању пред суд, судија за претходни поступак позвао г. Шаљу, у присуству његовог браниоца, да изнесе сва евентуална спорна питања везана за хапшење, довођење у Хаг и притвор. Господин Шаља је одговорио да нема ништа да дода и да је „све у реду“, на шта је судија за претходни поступак донео одлуку о даљем задржавању г. Шаље у притвору. Другим речима, судија за претходни поступак дао је г. Шаљи прилику да изнесе своје коментаре у вези с притвором, сходно члану 5(3) Европске конвенције о људским правима, те је након што је чуо одговор г. Шаље потврдио одлуку о продужењу мере притвора, у складу са релевантном праксом Европског суда за људска права.

KSC-BC-2023-10/PL001/F00006, Одлука по захтевима Хација Шаље за заштиту законитости, 9. септембар 2024, став 42.

Панел Врховног суда решавао је и по захтеву који су г. Мустафа и тужилаштво поднели 9, односно 10. децембра 2024, у вези са одлуком панела Апелационог суда да казну изречену г. Шаљи смањи на 15 година затвора. Крајем 2024. године панел Врховног суда још увек није био донео одлуку о тим захтевима.



Специјализовано веће Уставног суда је током 2024. године решавало различите захтеве за оцену уставности.

Дана 24. априла 2024, Специјализовано веће Уставног суда донело је одлуку по захтеву за оцену уставности који су 3. априла 2023. поднели Сабит Јанузи, Исмет

Бахтијари и Хаџи Шаља, везаном за уставност Правилника СВК о правној помоћи. Специјализовано веће Уставног суда прогласило је захтев за оцену уставности недопуштеним, будући да Устав Косова и Закон не омогућавају појединцима да подносе захтеве о сагласности прописа са Уставом.

Веће на почетку констатује да Правилник о правној помоћи из 2024. године предвиђа на које све начине подносиоци захтева могу оспорити одлуку секретара у вези са исплатом правне помоћи. Веће у вези с тим подсећа да, у складу са чланом 113(7) Устава, као и чланом 49(3) Закона и Правилном 20(1)(а) Пословника Специјализованог већа Уставног суда, појединац може упутити ствар већу тек након што исцрпи сва друга делотворна правна средства која закон предвиђа у вези са наводним кршењем. Веће примећује да подносиоци захтева, колико је до сада познато, нису затражили правну помоћ, нити је донета одлука о њиховој материјалној угрожености. Другим речима, подносиоци захтева нису указали на неку конкретну одлуку донету на основу Правилника о правној помоћи из 2024. године, нити да је том одлуком нарушено неко од њихових права.

KSC-CC-2024-23/F00006, Одлука по захтеву Сабита Јанузија, Исмета Бахтијарија и Хаџија Шаље упућеном панелу Уставног суда за оцену уставности Правилника о правној помоћи Специјализованих већа, 24. април 2024, став 16.

Дана 31. маја 2024, Специјализовано веће Уставног суда донело је одлуку по захтеву Насима Харадинаја за оцену уставности због наводних повреда његових индивидуалних права и слобода током кривичног поступка вођеног пред СВК.

Специјализовано веће Уставног суда је у одлуци прогласило део његовог захтева недопуштеним, а остатак одбио, закључивши да није дошло до повреде Устава Републике Косово или одредби Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода.

Веће констатује да подносилац захтева никада није тврдио да су непознате особе које су му доставиле три комплета поверљивог материјала, нити било ко други, покушали да га, било у тренутку доставе или након тога, приморају да изврши противзаконита дела. Напротив, подносилац захтева је био само прималац поверљивих докумената које су му доставиле непознате особе. Стога је на њему било да на предметне догађаје реагује у складу са законом. Уместо тога, подносилац захтева је својом слободном вољом свесно одлучио да поступи противзаконито.

KSC-CC-2023-22/F00011, Одлука по захтеву за оцену уставности који је Насим Харадинај поднео Специјализованом већу Уставног суда, 31. мај 2024, став 112.

Дана 15. децембра 2024, Специјализовано веће Уставног суда донело је одлуку којом је одбило захтев за оцену уставности, који је Хашим Тачи поднео због тога што су увођењем специјалног режима истражних радњи током судског притвора у притворском објекту СВК повређена његова основна права, гарантована Уставом Косова и

Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода.

Крајем 2024. године Специјализовано веће Уставног суда решавало је и захтеве за оцену уставности које су поднели Салх Мустафа и Хаџи Шаља. Очекује се да ће одлуке по тим захтевима бити донете почетком 2025.

Дана 8. априла 2024, председница СВК Екатерина Трендафилова одбила је захтев Хашима Тачија да се судија Никола Гију замени с функције судије појединца у предмету KSC-BC-2018-01 због тога што је именован за судију Међународног кривичног суда. Председница је објаснила да судију може да замени само ако он због других активности или обављања друге функције више није у стању да извршава своје судијске дужности, што није био случај кад је реч о судији Николи Гијуу.

Поред тога, председница СВК је без даљег разматрања одбацила алтернативни захтев одбране за дисквалификацију судије Гијуа. Председница СВК је, између осталог, констатовала да је захтев неоснован и да одбрана није аргументовала своју тврдњу да то што је судија Гију именован за судију другог суда, чија се надлежност не преклапа са надлежношћу овог суда, утиче на његову независност.

Председница даље напомиње да г. Тачи не износи ниједан аргумент о томе како чињеница да је судија Гију именован за судију на [Међународном кривичном суду] – суду чија се надлежност не преклапа са надлежношћу Специјализованих већа – утиче на његову независност. Исто тако, г. Тачи није објаснио која су то упутства која би председници два суда могли да дају судију Гијуу, осим упутстава везаних за административна питања или доделу предмета, која пак немају никакав утицај на његову независност. У ствари, г. Тачи меша аргументе везане за расположивост судије Гијуа, што је административна ствар о којој одлучује председница, с питањем његове судијске независности.

KSC-BC-2018-01/F00630, Одлука по захтеву одбране за замену или изузеће судије, 8. април 2024, став 17.



Председница Трендафилова

Дана 12. октобра 2023, председница Трендафилова донела је прву одлуку СВК о ублажавању или измени казне. Председница је донела одлуку о измени казне изречене Гуцатију, и одобрила његов повратак на Косово уз одређене услове, најкасније до 18. октобра 2023. Дана 12. децембра 2023, након што је од секретара суда добила извештај о Харадинајевом владању у притворском објекту, председница је донела одлуку о измени казне, којом је одобрила његов повратак на Косово, уз одређене услове, 14. децембра 2023. или приближно тог датума.

Дана 13. јуна 2024, председница Трендафилова упутила је Харадинају последње упозорење да се придржава свих услова из одлуке о измени казне из децембра 2023. Председница је упозорење упутила након што ју је секретар суда обавестила да је Харадинај током претходних месеци био у контакту с медијима и давао им интервјуе, а да за то није затражио сагласност, како је прописано у одлуци председнице.

Хисни Гуцати и Насим Харадинај издржали су целу казну, без поновних инцидената, 24. децембра 2024. То је први предмет пред СВК у којем је окончана фаза извршења казне.

Активности председника и судија СВК

Судије СВК уписане у Листу међународних судија СВК обављају своје дужности по потреби и искључиво на захтев председника. Према члану 26 Закона, судије не примају накнаду нити уживају друге принадежности самим тим што су уписани у Листу судија, већ само онда када их председник распореди на неку од службених дужности. Распоређене судије своје дужности, у мери у којој је то могуће, обављају на даљину.

У јулу 2023, расписан је конкурс за предлагање судија који ће бити уписани у Листу резервних међународних судија да би се обезбедио континуиран и неометан рад СВК. Конкурс је био отворен до 15. марта 2024. Изабране судије биће уписане у Листу само ако је број судија на њој недовољан. Резервна листа међународних судија постоји да би се судије које дају оставке могле заменити без одлагања и тако спречили застоји у поступцима.

Дана 6. јуна 2024, Орган за именовање, генерал-мајор Ђовани Пјетро Барбано, уписао је суткињу Маржори Масело (Француска) у Листу међународних судија у складу са чланом 28(4) Закона. Суткиња Масело је истог дана положила свечану заклетву.

Суткиња Масело је именована након што се судија Никола Гију, поставши судија Међународног кривичног суда, повукао с Листе међународних судија. Суткиња Масело је заменила судију Гијуа на функцији судије појединца и судије за претходни поступак у предметима у којима је он поступао.



Судија Маржори Масело

Дана 3. децембра 2024, Орган за именовање уписао је судију Пјотра Хофманског (Пољска) у Листу међународних судија у складу са чланом 28(4) Закона. Судија Хофмански положио је свечану заклетву 9. децембра 2024.

Након што је судија Антонио Балсамо дао оставку на место судије Специјализованог већа Уставног суда, на ту функцију је именован судија Хофмански. Орган за именовање је поставио судију Хофманског за једног од троје судија Специјализованог већа Уставног суда у складу са чланом 26(5) Закона.



Судија Пјотр Хофмански

Дана 24. марта 2024, судије су се окупиле у СВК на деветом пленарном заседању. Током заседања, председница СВК је информисала судије о новостима у вези с текућим институционалним питањима. Судије су саслушале излагања специјализоване тужитељке и председника Извршног одбора Независног представничког тела специјализованих бранилаца, као и секретара СВК, од којих су добиле информације о најновијим догађајима.

Поред тога, судије су имале прилику да саслушају презентације два спољна стручњака о питањима из области међународног кривичног права.



Девето пленарно заседање судија СВК, 15. март 2024.

Дана 6. децембра 2024, судије су се окупиле на колоквијуму у Хагу, на којем су реномирани стручњаци одржали презентације и водили разговор са судијама о питањима из области међународног кривичног правосуђа.

Судије на Листи међународних судија



Судија Екатерина Трендафилова
Председник
(Бугарска)



Судија Чарлс Л. Смит III
Потпредседник
(Сједињене Америчке Државе)



Судија Видар Стенланд
Судија Уставног суда
(Норвешка)



Судија Румен Ненков
Судија Уставног суда
(Бугарска)



Судија Пјотр Хофмански
Судија Уставног суда
(Пољска)



Судија Ромина Инкути
Резервни судија уставног суда
(Италија)



Судија Кристине ван ден
Вајнгарт
(Белгија)



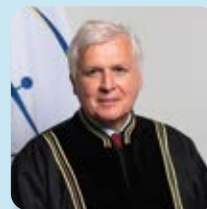
Судија Мишел Пикар
(Француска)



Судија Томас Лакер
(Немачка)



Судија Емилио Гати
(Италија)



Судија Роланд Декерс
(Холандија)



Судија Антонио Балсамо
(Италија)



Судија Кај Амбос
(Немачка)



Судија Кенет Робертс
(Канада)



Судија Мapi Фелт-Фoľ
(Холандија)



Судија Кристоф Барте
(Немачка)



Судија Владимир Микула
(Чешка Република)



Судија Генел Метро
(Швајцарска)



Судија Жилбер Бити
(Француска)



Судија Данијел Франсен
(Белгија)



Судија Фергал Гејнор
(Ирска)



Судија Нина Јергенсен
(Норвешка)



Судија Маржори Масело
(Француска)

Током 2024, председница Трендафилова редовно је обавештавала јавност и заинтересоване актере о активностима СВК. У том циљу, председница се у Хагу и Бриселу састајала са представницима институција ЕУ, држава чланица ЕУ, трећих држава контрибутора, државе домаћина и Косова. Поред тога, председница је била у контакту са шефом Мисије ЕУ за владавину права на Косову, генерал-мајором Ђованијем Пјетром Барбаном, када је то изискивао рад СВК.

Председница је била у посети Косову од 7. до 9. октобра 2024. Током посете, председница се састала са министарком правде Косова, њеном екселенцијом Албуленом Хаџију, као и представницима међународне заједнице, укључујући амбасадоре држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора на Косову, специјалним представником ЕУ за Косово и шефом Мисије ЕУ за владавину права на Косову.

Дана 13. новембра 2024, председница Трендафилова је имала онлајн састанак са представницима грађанског друштва и новинарима с Косова, информисала их о поступцима који се воде пред СВК и одговарала на њихова питања.



Председница Екатерина Трендафилова на онлајн сусрету са представницима грађанског друштва с Косова, 13. новембар 2024.

Наша је дужност да водимо бригу о људима који одлуче да дођу и сведоче на суду. Један од разлога за измештање суда, за конкретно тај елемент рада овог суда, јесте управо заштита лица, и ја од свог првог доласка на Косово понављам да ни најбоља пресуда, врхунска пресуда не би ништа вредела ако би била нарушена безбедност људи.

Председница Трендафилова, онлајн сусрет са представницима грађанског друштва с Косова, 13. новембар 2024.

Дана 27. новембра 2024, председница се у Бриселу састала са неколико амбасадора из Политичко-безбедносног одбора ЕУ, директором за Европу и централну Азију Европске службе за спољно деловање, г. Матијем Масикасом, командантом за цивилне операције, г. Стефаном Томатом, и члановима Одбора за цивилне аспекте управљања кризним ситуацијама, с којима је разговарала о питањима од значаја за рад СВК, као што је хитно склапање билатералних споразума о извршењу казни.

СПОЉНИ ОДНОСИ

Спољни односи

Са интензивирањем судских активности, председница и секретар и даље су имале водећу улогу у информисању јавности на Косову и у региону о томе на који начин се Специјализована већа старају о томе да судски поступци буду правични, безбедни и ефикасни, у складу са највишим стандардима међународног кривичног правосуђа.

Од 26. до 28. јануара 2024, председница и секретар биле су у посети Сијера Леонеу, где су учествовале на конференцији посвећеној наслеђу Специјалног суда за Сијера Леоне, на којој се расправљало, између осталог, и о питањима од значаја за рад СВК.

Дана 19. марта 2024, председница, секретар и специјализована тужитељка састале су се у седишту Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва са гђом Емили Ракхорст, заменицом шефа Мисије ЕУ за владавину права на Косову (Еулекс).

Дана 12. априла 2024, председница, секретар и специјализована тужитељка примиле су у просторијама суда шефа Еулекса и Орган за именовање, генерал-мајора Ђованија Пјетра Барбана, с којим су разговарале о текућим активностима Специјализованих већа, Специјализованог тужилаштва и подршци Еулекса раду суда.

Дана 21. јуна 2024, секретар и специјализована тужитељка састале су се у просторијама суда и тужилаштва са г. Едоардом Манфрединијем, шефом европског сектора за планирање и вођење цивилних операција у оквиру Европске службе за спољно деловање.



Председница Екатерина Трендафилова са делегацијом судија из Јерменије, 2. јули 2024.

Дана 12. јула 2024, председница, секретар и специјализована тужитељка састале су се у просторијама суда са генерал-мајором Ђованијем Пјетром Барбаном, шефом Еулекса.

Дана 4. септембра 2024, представник председнице, секретар и специјализована тужитељка примили су у просторијама суда гђу Емили Ракхорст, заменицу шефа Еулекса.

Дана 6. новембра 2024, председница и секретар су учествовале на скупу посвећеном тематској анализи фазе рада након окончања правосудног циклуса Међународног резидуалног механизма за кривичне судове, у организацији Резидуалног механизма и Међународног комитета Црвеног крста.

Дана 8. децембра 2024, током редовног годишњег брифинга, руководиоци СВК информисали су представнике држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора на служби у Хагу о актуелностима у раду СВК и СТ.

Председница и секретар примиле су у просторијама СВК и представнике дипломатског кора, међународних институција и државних органа, као што су амбасадори држава чланица ЕУ на служби у Холандији, амбасадор Холандије за међународне организације; немачки државни министар, Њена екселенција Катја Кеул с делегацијом; Његова екселенција Ерик Нусбаумер, председник Националног савета Швајцарске с делегацијом; још једна немачка делегација, делегација из Филипина; руководство Међународног кривичног суда; делегација судија из Јерменије и делегација судија из Украјине.



Председница Трендафилова и секретар СВК Фиделма Донлон с Његовом екселенцијом Ериком Нусбаумером, председником Националног савета Швајцарске, 1. октобар 2024.

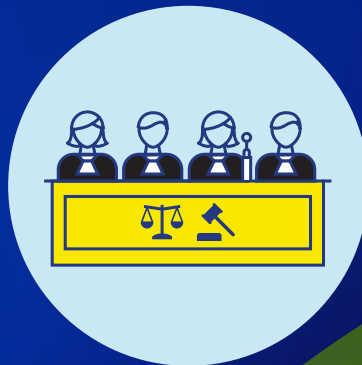
A large, stylized number '2024' rendered in a light blue outline font. The number is centered on a background of abstract, flowing shapes in shades of blue and green. The '2' and '4' have a more geometric, blocky appearance, while the '0' is a simple oval. The overall design is modern and graphic.

2024

НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ДОГАЂАЈИ 2024.



Поступци у току у 5 предмета против
13 оптужених



Донета првостепена пресуда у
једном предмету



Склопљена 3 споразума
о кривици



Одржано 128 јавних седница
на 3 језика суда



Сведочила 72 сведока



Панели донели 840 одлука и
налога



Преведена 864 документа који
броје 11.509 страница



13 жртава добило статус
учесника у поступку у три
предмета



92.000 приступа преносу на
вебсајту, више од 540 учесника на
информативним јавним скуповима
о суду на Косову

СЕКРЕТАРИЈАТ

Секретаријат

Секретаријат је задужен за административне послове Специјализованих већа Косова (СВК) и Специјализованог тужилаштва (СТ). Секретаријат обезбеђује подршку на неутралан и независан начин преко свог Одељења за администрацију и Одељења за судске послове. Секретаријатом руководи секретар, др Фиделма Донлон, која се консултује с председником суда и специјализованим тужиоцем о институционалним питањима.

Административне функције које Секретаријат обавља обухватају буџет и финансије, набавку, информациону технологију, одржавање објекта, кадровска питања и безбедност. У послове судске подршке спадају пружање заштите и подршке сведоцима, вођење именика бранилаца и заступника, вођење система правне помоћи и процеса учешћа жртава, услуге писменог и усменог превођења, организација рада у судници и руковођење притворским објектом СВК.

Током 2024, службеници Секретаријата су својим изузетно квалитетним радом, под руководством секретара, допринели успешном управљању административним пословима Специјализованих већа и Специјализованог тужилаштва и вођењу правичних, безбедних и ефикасних судских поступака. То је обухватало руковођење системом одобравања и надзирања посета у притворском објекту СВК, у складу са одлуком претресног панела, извршење налога о репарацијама у предмету Мустафа, оцену имовног стања и потребе за правном помоћи, бригу о безбедности и социјалним потребама лица која долазе да сведоче, превођење судских одлука и пресуда, као и пуштање једног лица на слободу уз кауцију, организовање одласка притвореника на Косову под надзором суда и довођење у притворски објект СВК тројице оптужених које је Специјализовано тужилаштво ухапсило на Косову. Поред тога, примарни циљ активности програма *Outreach* и даље је било одржавање дијалога с јавношћу на Косову и Судском информативном мрежом, као и тачно информисање о раду суда и поступцима који се на њему воде.

Рад СВК и СТ се највећим делом финансира средствима Европске уније. Секретар потписује споразум о гранту у име СВК и СТ. Активности програма *Outreach* на Косову од 2018. године финансира влада Швајцарске.



Секретар Фиделма Донлон

Секретар се стара да се средства из буџета СВК и СТ рационално користе. У складу с важећим прописима, спроводе се интерне и екстерне ревизије рада суда. До краја 2024. извршено је 20 екстерних ревизија и нису утврђене никакве неправилности.

Заједно са председником и специјализованом тужитељком, секретар је током 2024. године одржала више брифинга и билатералних сусрета са представницима држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора. Њихова подршка је од кључног значаја за успех рада суда, нарочито кад је реч о споразумима о сарадњи у области извршења казни и заштите сведока.

СВК пружају правну помоћ осумњиченима и оптуженима који немају довољно средстава да плате трошкове одбране. Почетком 2024, секретар је усвојила ревидирану верзију Правилника о правној помоћи СВК, у којој је уведена разлика у предвиђеној максималној накнади за браниоце који пружају правну помоћ у предметима међународних кривичних дела и предметима кривичних дела против правосуђа. Висина правне помоћи се и даље одређује за сваку фазу поступка одвојено, узимајући у обзир сложеност конкретног предмета и након што се утврди да је оптужени слабог имовинског стања. Већина оптужених пред СВК определила се само за правну помоћ коју им пружа Влада Косова.

Један од стратешких приоритета секретара тиче се управљања документацијом и њеног чувања. Током 2024. се даље радило на побољшању Регистра информационих добара СВК, који сада садржи више од 23ТВ материјала. Поред тога, радило се на документацији о безбедним методама чувања и стављања на располагање списка везаних за администрацију, судску подршку као и за конкретне предмете, за потребе будућег резидуалног механизма и судског архива.

Вишегодишњи рад више служби на ажурирању електронског система за рад у судници *Legal Workflow* кулминирао је 2024. године, када је цео систем успешно ажуриран и у њега пренета целокупна документација.

До краја 2024, кроз систем *Legal Workflow* је обрађено укупно 10.120 поднесака и одлука, као и 260.993 обелодањена документа. Само током 2024, обрађено је 2.848 поднесака и одлука и 4.332 обелодањена документа.

Секретаријат је наставио блиску сарадњу с државом домаћином током целе 2024. године. На основу Споразума с државом домаћином и других споразума о сарадњи, органи државе домаћина пружају услуге као што су превоз притвореника, услуге везане за притвор и безбедност. За рад на Косову, Специјализована већа се и даље ослањају на важну подршку Мисије Европске уније за владавину права на Косову.

1

Кабинет секретара

Кабинет секретара помаже секретару у извршењу задатака. Кабинет секретара врши низ правних и других функција везаних за судске поступке и административне послове суда, односе с државом домаћином и дипломатским кором, односе с јавношћу и програм *Outreach*, као и питања везана за извештавање и протокол. Кабинет секретара у свом делокругу има и послове везане за управљање информацијама, као и послове у вези с безбедношћу информација.

Током 2024, правни тим Кабинета секретара саветовао је секретара о бројним питањима, укључујући примену система правне помоћи СВК, питања притвора, упућивање различитим установама захтева за помоћ и сарадњу, извршење судских налога и друга оперативна питања. Један од важнијих задатака тима био је подршка секретару у успостављању ефикасног система за извршење налога о измени услова притвора и ефикасну доделу правне помоћи. Поред тога, правни тим је пружао правну помоћ у свим питањима која се тичу доброг општег управљања, укључујући и кадровска питања. Правни тим је у име секретара у судским поступцима пред СВК поднео 468 поднесака о питањима као што су ефикасно обављање судских послова, притвор, правна помоћ и заштита сведока.

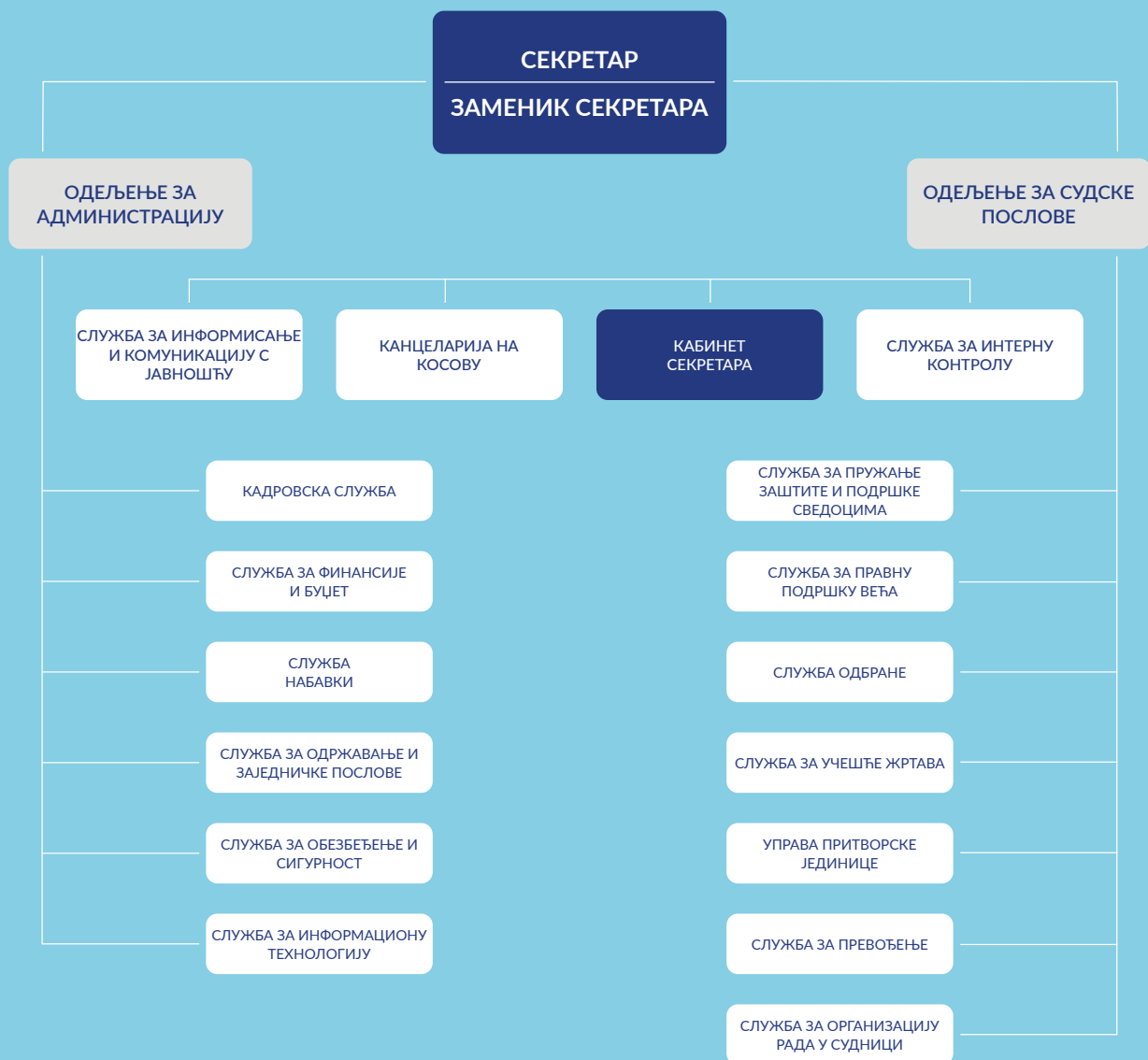
Кабинет секретара је наставио да пружа подршку секретару у склапању споразума са државама о сарадњи из области извршења казни и заштите сведока.

Задатак Кабинета секретара је и координација и припремање извештаја СВК, као и примена интерних протокола. Поред тога, Кабинет секретара надзире рад служби задужених за управљање документацијом и доказним материјалом, који је уродио успешним побољшањем и миграцијом датотеке у електронском систему за организацију рада у судници, што је значајан корак даље ка стварању архиве СВК. Конкретније, током 2024. године, радна група за управљање документацијом и њено чување изнела је предлоге техничких аспеката архиве СВК која би омогућила дугорочно чување материјала и неповредивост његовог садржаја, у складу с међународним стандардима. Кабинет Секретара је изнео и своје мишљење о томе како би се документација и архива СВК у будућности могли пренети у резидуални механизам. У оквиру тог пројекта, тим за управљање информацијама је извршио темељну анализу Регистра информационих добара СВК, како у физичкој, тако и у дигиталној форми, који укупно износи 23ТВ и 229 метара материјала, како би секретар могла да га усвоји и одреди рокове чувања.

Тим за управљање информацијама је наставио да пружа библиотекарске услуге и подршку истраживачком раду заинтересованим лицима. Специјализована већа су 2024. побољшала своје онлајн библиотекарске услуге како би се омогућило неометано коришћење материјала, нарочито корисницима који раде онлајн. Примљено је и обрађено укупно 314 захтева за истраживачки рад из интерне збирке СВК, библиотеке Палате правде и њене институционалне мреже.

Тим за безбедност информација пружао је саветодавну и стручну помоћ у погледу развоја ефикасног система безбедности информација и примене проверених метода и стандарда из те области у СВК.

Током 2024, ажурирана је политика управљања безбедношћу информација у СВК и покренути су пројекти за унапређење кибернетичке безбедности и безбедности информација у целом суду. Урађено је неколико безбедносних провера кључних информационих система који се користе у раду суда, укључујући систем за превођење *MultiTrans* и електронски систем за рад у судници *Legal Workflow*. Осим тога, тим за безбедност информација предузео је кораке за даље подизање свести запослених о кибернетичкој безбедности и безбедности информација, између осталог, тако што је организовао обуку о безбедности информација преко платформе Европске службе за спољно деловање, периодично слао информативне билтене и организовао симулације *phishinga*.



Служба за информисање и комуникацију с јавношћу

С обзиром на суђења која се воде у Хагу, Специјализована већа се старају да јавност на Косову и ширу јавност што боље упознају са текућим поступцима кроз комуникацију и активности програма *Outreach*, и у том циљу организују интерактивне скупове за информисање јавности, имају добро разрађен програм за посетиоце, одржавају честе контакте с новинарима и објављују информације онлајн. Служба за информисање и комуникацију с јавношћу објављује сав материјал на три језика суда: албанском, српском и енглеском.

Током 2024. године, у поступцима пред СВК било је много значајних седница, које су медији на Косову и у региону помно пратили. У косовским медијима се скоро свакодневно извештавало о јавно емитованим сведочењима сведока у предмету против Хашима Тачија и саопштених, као и о поднесцима страна у поступку. Интересовање и питања медија и шире јавности изазвали су и доношење друге првостепене СВК пресуде за ратне злочине, у јулу 2024, у предмету против Пјетера Шаље, као и одлуке панела Врховног суда и панела Апелационог суда у предмету против Саљиха Мустафе, такође везаном за ратне злочине.

Поред тога, судија за претходни поступак је 4. септембра 2024. проследио Претресном панелу I предмет *Јанузи и други*, који се води по оптужбама за кривична дела против правосуђа. Пре заказаног

почетка суђења, сва тројица оптужених у овом предмету склопила су са Специјализованим тужилаштвом споразум о признању кривице. Крајем 2024. године почео је претходни поступак у још једном предмету по оптужбама за кривична дела против правосуђа извршена у поступку *Тачи и други*.

Током целе године широм Косова одржавани су скупови у оквиру програма *Outreach*, на којима су присутни имали прилику да представницима суда постављају питања, изнесу своје ставове и добију информације из прве руке о активностима СВК. Суд је наставио са емитовањем информативних видео-клипова на водећим косовским телевизијским станицама, као и са редовним објављивањем информација о поступцима на свом вебсајту и друштвеним мрежама.

У оквиру свог програма за посетиоце Специјализована већа омогућавају студентима и правницима да посете јавни простор у згради суда, прате суђења и учествују у интерактивним презентацијама. Протекла година је забележила знатан пораст интересовања међународних студената и правника за рад суда, те је суд током године примио 75 група посетилаца. У септембру 2024. Специјализована већа су учествовала у Дану отворених врата у Хагу, током којег је јавности омогућено да посети суд, упозна се с његовим радом и обиђе објекат.



Студенти у посети СВК, 29. октобар 2024.

2.1 Односи са средствима јавног информисања

Током целе 2024. године, Служба за информисање и комуникацију с јавношћу одржавала је редовне контакте са средствима јавног информисања. Захваљујући недељним брифинзима за медије, који се симултано преводе на сва три језика суда и могу се пратити из било ког дела света, новинари су добијали најновије информације о поступцима и имали прилику да постављају питања. Поред тога, портпароли СВК обрадили су 165 индивидуалних питања новинара одговарајући на упите у року од 24 сата и дали 17 дужих интервјуа медијима са Косова и из региона.

Руководиоци СВК наставили су да доприносе остварењу циља СВК да извештавају јавност о раду суда и поступцима који се на њему воде. Председница СВК дала је протекле године три дужа интервјуа за медије, а у новембру 2024. се на два онлајн скупа обратила представницима грађанског друштва.

Медији с Косова и других земаља помно су пратили збивања у судници. У предмету против Тачија и саопштених, настављено је извођење доказа и сведочење сведока тужилаштва. Услед потребе да се заштите сведоци, сведочења у неколико случајева нису била јавна, али су искази већином дати на јавној седници и могли су се пратити на вебсајту СВК на албанском, српском и енглеском. Представници медија могли су такође уживо да прате заседања у просторијама СВК из посебног медијског центра близу галерије за посетиоце.

У оквиру својих контаката са заинтересованим медијима са Косова и из региона, Служба за информисање и комуникацију с јавношћу се састајала са главним уредницима водећих медија Косова, а портпароли суда су одржали већи број округлих столова за новинаре у Приштини. Током 2024. године, одржано је шест таквих скупова, на којима су новинари добили детаљније информације и имали прилику да постављају питања. Поред тога, после сваког таквог брифинга, новинарима је омогућено да обаве разговор с портпаролима пред камерама.



Портпарол СВК Мајкл Дојл током интервјуа за
ATB Косово



Портпарол СВК Ангела Грип током интервјуа за
Клан Косова



Портпарол СВК Мајкл Дојл на недељном
онлајн брифингу за новинаре

2.2 Програм за комуникацију и приближавање јавности *Outreach*

Дијалог са јавношћу на Косову о мандату и поступцима пред СВК су приоритет овог суда од самог почетка судског рада у 2017. години. Програм *Outreach* се с временом развијао, али увек имајући у виду да, због тога што се поступци одвијају ван Косова, може доћи до неспоразума или пропуста у информисању. Искуства других измештених судова указала су на потребу за свеобухватним и ефикасним програмом *Outreach*.

Захваљујући великодушној финансијској подршци Швајцарске, Специјализована већа су од 2018. године одржала 185 скупова, посредством којих је успостављен директан контакт са више од 4.000 лица широм Косова. Тим програма *Outreach* сваког месеца је одлазио на Косово и састајао се са студентима, представницима грађанског друштва, удружењима жртава, новинарима и другима, на скуповима организованим у сарадњи са организацијама грађанског друштва. Сваки скуп био је прилагођен интересима публике и осмишљен тако да подстакне дискусију, у којој су учесници могли да изнесу ставове и постављају питања, захваљујући чему су скупови били веома динамични и интерактивни.

Резултати анонимне анкете о утисцима показују да је 80% учесника сматрало скупове информативним, док је 90% изразило жељу да поново учествује на сличним скуповима.

Током 2024, у оквиру програма *Outreach* одржано је 29 скупова, са укупно 542 учесника, у следећим местима на Косову: Приштина, Призрен, Ђаковица, Урошевац, Северна Митровица, Јужна Митровица, Липљан, Велика Хоча, Ново Брдо, Штрпце, Лапље Село, Ранилуг, Зубин Поток и Грачаница, од чега је 27 скупова одржано на лицу места, а два онлајн.

У циљу информисања што шире публике, Специјализована већа снимају информативне видео-клипове на теме као што су заштита сведока и учешће жртава, који обухватају и нека од најчешће постављаних питања на скуповима организованим ради приближавања јавности. Ти видео-клипови су и током 2024. емитовани на главним косовским телевизијским каналима, на албанском и српском, и прегледани 3.900 пута на каналу *YouTube* суда.



Скуп програма *Outreach* у Северној Митровици, Косово, 17. април 2024.

2.3 Сарадња са организацијама грађанског друштва и Судском информативном мрежом

Специјализована већа Косова се редовно консултују са невладиним организацијама са Косова и из Србије посредством Судске информативне мреже. Добијене повратне информације и савети о томе како побољшати активности програма *Outreach* и комуникацију с јавношћу од непроцењивог су значаја и омогућавају програму *Outreach* да своје активности прилагоди развоју догађаја у судници. Укључене невладине организације баве се транзиционом правдом, људским правима, омладином и мањинама, и стога свака на свој начин сагледава потребе и интересе заједница и даје предлоге о томе како се стручна правна питања могу учинити приступачним широј јавности.

У октобру 2024, суд се у Приштини састао са представницима Судске информативне мреже. На састанку је било речи о разним темама, укључујући како се сложена правна питања најбоље могу објаснити публици која није правне струке. Специјализована већа су током 2024. године одржала и два онлајн састанка, на којима су од представника Судске информативне мреже добила повратне информације о каналима СВК на друштвеним мрежама и информативним видео-клиповима. У децембру 2024, на онлајн састанку са представницима Судске информативне мреже, секретар СВК је присутнима пружио информације о најновијим важнијим збивањима.



Секретар Фиделма Донлон и заменик секретара Јонас Нилсон на онлајн састанку са представницима Судске информативне мреже, 12. децембар 2024.

2.4 Вебсајт СВК

На вебсајту СВК објављују се на албанском, српском и енглеском језику све јавне информације о нормативном оквиру, активностима суда и поступцима који се на њему воде, у приступачном и разумљивом формату. Јавна заседања се емитују на вебсајту на сва три језика, а у бази података Јавни судски списи доступно је више од 6.000 јавних докумената из различитих предмета. У рубрици „Актуелности” свакодневно се објављују најновије вести о току судских поступака, као и информативне брошуре, инфографике и извештаји о раду СВК.

Страница с видео-стримингом била је најпосећенија и током 2024. године, са укупно 92.000 прегледа. Током 2024. вебсајт СВК посећен је 791.000 пута, а највише прегледа је било из Холандије, Косова и Србије.

На свом YouTube каналу суд објављује видео-клипове о често постављаним питањима и својим основним задацима, као и снимке јавних заседања. Канал YouTube има више од 660 претплатника и током 2024. је имао 39.400 прегледа од укупно 3.800 сати. Најгледанији је био видео-пренос уводних излагања у предмету Тачи и други, објављен у априлу 2023.

Специјализована већа су 2023. отворила налог и на Instagram и платформи X (некадашњи Twitter) на сва три службена језика суда. Током протекле године Специјализована већа су редовно објављивала актуелности о судским поступцима, активностима програма Outreach и о томе како суд доприноси остваривању правде. Специјализована већа имају више од 1.100 пратилаца на друштвеним мрежама, а суд је 2024. почео сваког месеца да објављује видео-клипове о најзначајнијим збивањима у поступцима, као и видео-клипове и најновије информације о активностима програма Outreach на Косову.





Одељење за судске послове обезбеђује правну и оперативну подршку суду и странама у поступку посредством радних јединица у свом саставу: Службе за организацију рада у судници, Службе за превозење, Службе одбране, Службе за учешће жртава, Службе за пружање заштите и подршке сведоцима и Управе притворске јединице.

Током 2024, рад СВК обележен је значајним достигнућима – изречена је друга пресуда за ратне злочине пред СВК, док је панел Врховног суда донео одлуку на основу које је панел Апелационог суда изрекао нову казну. Поред тога, започет је претходни поступак у предмету који се води по оптужбама за застрашивање сведока, док је у једном сличном постигнут споразум о признању

кривице. Током године, број притвореника у притворском објекту СВК смањен је са десет на девет, након што је једном осумњиченом лицу допуштен повратак на Косово под строгим условима. Пред крај године, након хапшења у децембру 2024, број притвореника порастао је на 12.

Службе Одељења за судске послове пружале су заштиту и психолошку подршку сведоцима, и обезбеђивале правно заступање и правну помоћ оптуженима и осумњиченима. Поред тога, Одељење за судске послове омогућило је безбедне и сигурне услове за притвор лица која се налазе у притворском објекту СВК.

3.1 Служба за организацију рада у судници

Служба за организацију рада у судници задужена је за списе предмета СВК, и обраду и дистрибуцију све докуменације кроз електронски систем СВК за организацију рада у судници *Legal Workflow*. Служба је одговорна и за неке аспекте рада суда, укључујући израду транскрипата судских седница у електронском систему *Transcend*, а осим тога води и физички репозиторијум доказног материјала.

Током 2024, одржано је 130 судских седница. У сарадњи са Службом за пружање заштите и подршке сведоцима, Служба за организацију рада у судници реализовала је програм упознавања са судницом за 72 сведока и организовала 19 сведочења путем видео-везе. Служба за организацију рада у судници обрадила је и дистрибуирала 710 транскрипата судских седница на три званична језика суда. Служба је извршила укупно 91 налог за редиговање транскрипта у судници и по завршетку судске седнице. Осим тога, 282 транскрипта од преко 31.020 страница додатно је обрађено и дистрибуирано након што су поступајући панели издали налоге и одлуке да им се измени степен тајности.

Током године, укупно 373 транскрипта објављено је у бази података „Јавна судска документација“ на вебсајту СВК. Служба за организацију рада у судници примила је, обрадила и дистрибуирала укупно 2.848 поднесака са 1.164 прилога. Поред тога, Служба је обрадила и дистрибуирала укупно 495 докумената у оквиру кореспонденције.

Током 2024, Служба за организацију рада у судници обрадила је поднеске од укупно 68.000 страница кроз електронски систем *Legal Workflow*.

Укупно 1.527 јавних поднесака и прилога објављено је у бази података „Јавна судска документација“ на вебсајту СВК.

Поред тога, 327 поднесака додатно је обрађено и дистрибуирано након што су поступајући панели издали налоге да им се измени степен тајности. Обрађено је укупно 5.600 захтева за превођење, а стране у поступку су једна другој обелоданиле више од 4.300 докумената од укупно 150GB.

Legal Workflow, основна платформа која се користи у СВК, ажурирана је у априлу 2024, а рад на побољшању тог система наставио се током године, како би се обезбедиле неопходне техничке алатке за потребе страна у поступку и повећала ефикасност и поузданост система у условима интензивне употребе. Извршене су и припреме за увођење новог система за израду транскрипата у 2025.

3.2 Служба за превођење

Током 2024, Служба за превођење наставила је да обезбеђује услуге усменог и писменог превођења, како у седишту суда у Хагу, тако и на мисијама.

Током године, Служба за превођење превела је преко 11.500 страница. Преводи су рађени на три службена језика суда – албански, српски и енглески – али и на друге језике када је то било потребно за неометан и ефикасан рад и комуникацију са спољним контактима суда. Поред превода великог броја поднесака, Служба је преводила недељне извештаје, саопштења за штампу и други материјал за информисање јавности, као и упутства за рад, извештаје омбудсмана, пријаве жртава за учешће у поступцима и преписку с трећим лицима. Од судских докумената, најзначајнији су преводи другостепене пресуде у предмету *Мустафа*, одлуке о новој казни у истом предмету и првостепене пресуде у предмету *Шаља*.

Током године, Служба за превођење је обезбедила симултано превођење током 130 седница у различитим фазама судских поступака, укључујући претходни поступак, фазу суђења и жалбену фазу. Служба је обезбедила и симултано превођење на 47 недељних брифинга за штампу, као и симултано и консекутивно превођење на састанцима одржаним у седишту СВК и на мисијама у иностранству. Поред тога, Служба је одговарала и на *ad hoc* захтеве за усмено и писмено превођење и друге језичке услуге.

Служба за превођење је током 2024. превела 864 документа на службене језике суда и друге језике по потреби.



3.3 Служба одбране

Служба одбране руководи системом правне помоћи за заступање осумњичених и оптужених који су слабог или делимично слабог имовинског стања. Заједно са Службом за учешће жртава, Служба одбране води Именик бранилаца и заступника који имају право поступања пред СВК. Крајем 2024, Именик је обухватао 241 браниоца и заступника, од којих се 127 воде као специјализовани браниоци, 28 као заступници жртава, а 86 могу да заступају и оптужене и жртве. Конкурс за упис у Именик је и даље отворен.

Као део Секретаријата, Служба одбране је неутрална. Она функционише као центар за контакт са Секретаријатом о свим административним питањима тимова одбране. Служба помаже тимовима одбране око подношења захтева за пријем сарадника у складу с Директивом о браниоцима и заступницима, уписа у евиденцију холандског Министарства спољних послова, као и упознавања са просторијама СВК и системима који се користе у суду, посебно са електронским системом *Legal Workflow*. У том погледу, Служба одбране браниоцима и њиховим сарадницима омогућава контакт са разним службама Секретаријата.

Крајем 2024, на суду је било 16 тимова одбране, у чијем саставу је 168 сарадника, од којих су 16 специјализовани браниоци. Четири тима одбране финансирају се кроз систем правне помоћи СВК.

Правна помоћ СВК стоји на располагању осумњиченима и оптуженима који докажу да немају довољно средстава да финансирају правно заступање. Суд је и претходних година добијао захтеве за доделу правне помоћи, али су 2024. први пут неки од захтева условно одобрени и средства исплаћена. Потребан услов био је окончање поступка оцене имовинског стања.

Служба одбране такође ангажује дежурне браниоце уколико је потребно да се укључе у судски поступак. Поред тога, Служба одбране омогућава комуникацију тимова одбране с државама, међународним организацијама и другим институцијама у вези са захтевима о истрагама.

Током 2024, порастао је број оптужених пред СВК који су затражили правну помоћ.



3.4 Служба за учешће жртава

Служба за учешће жртава управља системом за учешће жртава у поступцима пред СВК. Служба пружа помоћ лицима која желе да се пријаве за учешће у неком поступку у својству жртве, обрађује њихове пријаве и прослеђује их панелу који ће о њима одлучивати.

Кад се жртви одобри да учествује у поступку пред СВК, Служба за учешће жртава стара се да та жртва буде ваљано заступана, па у ту сврху води именик адвоката овлашћених да заступају жртве у поступцима пред СВК, у који је уписано 114 адвоката. Служба за учешће жртава управља и системом за плаћање правног заступања жртава које учествују у поступцима.

Жртве које учествују у поступцима пред СВК имају право да буду обавештене, да им се призна статус жртве, и право на накнаду штете. Та права жртве остварују посредством заступника жртава, који их у сваком предмету заступа као групу. Заступник жртава може да присуствује рочиштима, улаже поднеске и износи усмена изјашњења, а током поступка редовно обавештава жртве о току поступка.

Жртве учествују у три предмета пред СВК, а рок за пријаву за учешће у тим поступцима је истекао.

Служба за учешће жртава примила је укупно 322 пријаве за признање статуса жртве, и надлежним панелима поднела 24 извештаја. Од 2020, статус жртве која учествује у поступку пред СВК добило је 170 лица: осам у предмету *Шаља*, осам у предмету *Мустафа*, и 154 у предмету *Тачи* и други.

У предмету *Мустафа*, Претресни панел I је 2023. издао први налог о репарацијама, којим је г. Мустафи наложено да на име осам жртава-учесника у поступку, као компензацију за претрпљену штету исплати укупно 207.000 евра.

Током 2024, предузето је више корака ради извршења налога о репарацијама. Након што је председница именovala судију појединца да надзира на који начин секретар извршава налог о репарацијама, достављено је више поднесака и извештаја, и донето неколико одлука како би се омогућило извршење налога.

Конкретно, судија појединац издао је налоге да се потенцијална средства г. Мустафе искористе за делимично извршење налога и жртвама исплате средства на пропорционалној основи. Судија појединац је нагласио да упркос томе што је налог о репарацијама делимично извршен, г. Мустафа није ослобођен дужности да га изврши у целости, иако тренутно за то нема довољно средстава.

Крајем 2024, Претресни панел I издао је други налог о репарацијама, којим је г. Шаљи наложено да на име осам жртава исплати укупно 208.000 евра као накнаду за претрпљену телесну, душевну и материјалну штету због кривичних дела за која је осуђен. Као и у предмету Мустафа, панел је наложио секретару да изврши налог и да у име жртава, заједно с њиховим заступником, од Програма за накнаду штете жртвама злочина на Косову тражи компензацију.

Панел је у оба предмета закључио да су осуђени слабог имовинског стања, па је зато позвао друге актере да се ангажују како би се жртве обештетиле. Панел је подсетио на обавезе Косова у пружању подршке жртвама у том смислу, али је и дао препоруку СВК да се омогући прикупљање добротворних прилога. Након што је секретар усвојила релевантан нормативни оквир, омогућено је уплаћивање ненаменских добровољних прилога Специјализованим већима за помоћ у извршењу налога о репарацијама.

Од 2020, статус жртве која учествује у поступку пред СВК добило је 170 лица.

3.5 Служба за пружање заштите и подршке сведоцима

Служба за пружање заштите и подршке сведоцима задужена је за безбедност, бригу о физичком и психичком стању, достојанство и приватност сведока и жртава које учествују у поступку.

Током 2024, Служба је наставила с пружањем логистичке подршке и помоћи сведоцима који су дали исказ пред СВК. Од укупно 72 сведока, 19 их је сведочио путем видео-везе, а 43 сведока дала су исказ уз примену заштитних мера у судници.

У сарадњи с властима државе домаћина и другим надлежним органима, Служба је организовала путовање сведока до места сведочења. Пре приступања сведока суду, Служба је сваког од њих обавестила о питањима као што су: врста подршке коју ће добити у вези с давањем исказа, безбедност и заштита здравља, улога, права и обавезе као сведока, и практичне информације о доласку на суд и боравку у месту сведочења. На основу процене безбедносних и других потреба, Служба је организовала пратњу током пута за 25 сведока. Пре приступања суду, сведоци су упознати са судницом и процедуром током судске седнице. За време боравка у месту сведочења, сведоци су имали одговарајућу подршку и помоћ, а запослени у Служби су им били доступни нон-стоп.

Специјализовани психолози Службе сведоцима су пружали психолошку подршку пре, током и након давања исказа како би их заштитили током поступка и смањили ризик од могуће ретрауматизације као последице сведочења. Служба је уз пристанак сведока оцењивала њихове индивидуалне потребе у погледу социјалне заштите, здравља и других питања. Посебно осетљиви сведоци, као што су жртве које учествују у поступку и сведоци са посебним потребама били су изузетно задовољни индивидуално прилагођеном подршком.

Подршка је укључивала и давање препорука за примену специјалних или заштитних мера у судници да би се заштитили посебно осетљиви сведоци и очувало њихово достојанство и приватност током поступка. Те мере су одређивали поступајући панели.

Служба за пружање заштите и подршке сведоцима старала се за безбедност сведока који су сведочили, по потреби у сарадњи са страном која их је позвала, а исто тако омогућавала спровођење наложених мера и саветовала сведоке и њихове породице за које је оцењено да су угрожени због сведочења. Служба је, ради њихове безбедности и сигурности, спроводила индивидуализоване мере заштите сведока, жртава-учесника у поступку и лица у њиховој пратњи пре, током и након сведочења.

У оквиру настојања да се заштити идентитет заштићених сведока, Служба је саветовала претресне панеле о редиговању информација у судској документацији на основу којих би могао да се утврди идентитет сведока или угрози њихово достојанство или приватност. Поред тога, Служба је прегледала транскрипте исказа датих на полузатвореној седници с циљем да наложене заштитне мере не остану без ефекта, истовремено имајући у виду потребу да поступци буду транспарентни и јавни.

Служба је осим тога водила рачуна да сведоци који су давали исказ буду адекватно заштићени и упућени у питања безбедности и да могу да се обрате службеницима суда у вези с тим питањима. Настављена је блиска сарадња с релевантним партнерима на Косову и у региону, државом домаћином, и на међународном плану, у заштити и безбедности сведока у поступцима пред СВК.

Током 2024, особље Службе за сведоке одржало је 272 психолошке консултације са сведоцима.

3.6 Управа притворске јединице

Управа притворске јединице руководи и управља притворским објектом СВК, који се налази у оквиру холандског затвора у Хагу. Управа се стара за безбедност и сигурност притвореника и гарантује поштовање достојанства и права свих оптужених и осуђених лица у притвору СВК у складу с Правилником СВК о притвору и другим прописима, провереним искуствима из праксе и свим релевантним међународним стандардима. Након пуштања Иснија Киљаја на Косово у мају 2024. и хапшења у децембру 2024, у притворском објекту је крајем 2024. било 12 притвореника.

У складу с начелима правичног суђења, Специјализована већа настоје да притвореницима обезбеде довољно времена и средстава за припрему одбране. На основу тог опредељења и с обзиром на текуће поступке, од којих је на крају године један предмет био у фази суђења, а други у претходној фази, Управа притворске јединице је браниоцима омогућила личне и видео посете на захтев и у складу с Правилником. Уз одобрење поступајућег панела, притвореници су и даље могли да присуствују суђењу из притворског објекта путем видео-везе.

Управа притворске јединице омогућава притвореницима да одржавају личне контакте с члановима породице и пријатељима путем личних посета и видео-везом. Након што је у децембру 2023. претресни панел у предмету *Тачи и други* тројици оптужених увео одређена ограничења на посете, телефонску комуникацију и преписку, Управа притворске јединице је почетком 2024. увела нов систем посета који важи за све притворенике, при чему се Управа притворске јединице и даље стара да се поштују права притвореника на комуникацију с породицом и пријатељима.

Притвореницима је и даље пружана врхунска здравствена нега, а уз доступност неопходних здравствених услуга, било им је омогућено континуирано лечење и брига о здрављу.

Међународни комитет Црвеног крста (МКЦК) и омбудсман СВК извршили су инспекције притворског објекта током којих су оценили услове у притвору. У 2024. МКЦК је спровео једну инспекцију, а омбудсман СВК три.



Притворски објекат СВК

Управа притворске јединице је током 2024. омогућила 552 физичке посете чланова породице и других лица у притворском објекту СВК.

Одељење за администрацију обезбеђује стручну административну и техничку подршку СВК и СТ посредством Кадровске службе, Службе за информациону технологију, Службе за одржавање и заједничке послове, Службе за обезбеђење и сигурност, Службе за финансије и буџет и Службе за набавке.

Током 2024, активности Одељења биле су усмерене на организацију судских поступака, укључујући омогућавање присуствовања заседањима путем видео-везе, подршку у коришћењу електронског система за организацију рада у судници *Legal Workflow* у који се сва судска документација прво заводи а потом дистрибуира, извршење одлука судије за претходни поступак, судије појединца и панела у вези са организацијом надзираних посета притворених лица Косову из хуманитарних разлога, трансфер оптужених у притворски објект СВК, као и усаглашавање процедура с полицијом Косова за праћење и

извештавање о лицима која су на одслужењу условне казне или у односу на које се, на основу судских налога, примењују судска ограничења.

У складу с настојањима СВК да правилно руководе како кадровским тако и финансијским ресурсима, начелник Службе за администрацију и начелник Службе за финансије и буџет успоставили су систем месечног планирања издатака на нивоу служби. Поред тога, организована је наменска обука у свим службама СВК у циљу даљег подстицања рационалног коришћења средстава из буџета за период од 15. јуна 2023. до 14. јуна 2025.

У својству повереника СВК за спречавање свих видова преваре, начелник Одељења је заједно са интерним ревизором и административним референтом наставио спровођење Акционог плана за спречавање свих видова преваре организацијом обуке у тој области за запослене у СВК и СТ.

4.1 Кадровска служба

Кадровска служба пружа подршку, савете и услуге свим запосленима у СВК и СТ. Током године, Кадровска служба је обављала своја задужења тако што је водила поступке избора и ангажовања нових кадрова, радила са запосленима и саветовала их о низу кадровских питања, од личних доходака и припадности до социјалне подршке и здравственог осигурања, пружала подршку запосленима и њиховим претпостављенима у поступку обнављања уговора и оцењивања радног учинка, и организовала програме обуке и друге могућности за лично усавршавање запослених.

Током 2024, објављен је један општи конкурс за запослене и два конкурса за стажисте.

На конкурс за запослене стигло је 767 пријава од 360 кандидата. Од тог броја, 121 пријаву поднеле су жене, а 239 мушкарци. Укупно 89% кандидата било је из држава чланица ЕУ, а 11% из трећих држава контрибутора.

На први конкурс за стажисте стигло је 332 пријаве од 118 кандидата, од којих су 76 биле жене а 42 мушкарци. На други конкурс за стажисте стигло је 287 пријава од 102 кандидата, од којих су 74 биле жене, а 28 мушкарци. Укупно 17 стажиста (15 жена и два мушкарца) примљено је у СВК и СТ 2024. Поред тога, 12 студената и средњошколаца било је на стручној пракси у СВК и СТ и радило на академским истраживачким пројектима.

Током године, запослено је 40 нових службеника, и то 19 жена и 21 мушкарца, а 25 интерних кандидата примљено је на нова радна места објављена на конкурсима 2024.

Укупан број запослених у СВК и СТ повећан је са 282, колико их је било 31. децембра 2023, на 293, на дан 31. децембра 2024. Од 210 запослених у СВК, 102 су жене, а 108 мушкарци, док су у СТ од укупно 83 запослена, 37 жене а 46 мушкарци.

Број деташираних службеника био је 12 током већег дела године, али је крајем 2024. смањен на 10. Осам деташираних службеника потичу из држава чланица ЕУ – Бугарске, Немачке, Мађарске и Ирске, а два су из трећих држава контрибутора – Швајцарске и Сједињених Америчких Држава.

У настојању да обезбеди што бољу подршку запосленима, Кадровска служба је унапређивала административне услуге, нарочито у области пријављивања одсуства и подршке током и након боловања, како би се запосленима олакшао повратак на посао након дужег одсуства. Истовремено су уведене и унапређене интерне смернице и уводна предавања о припадностима са свеобухватним информацијама за нове службенике и све запослене.

Кадровска служба је наставила да организује оријентацију за нове кадрове, обуку и усавршавање у областима као што су спречавање психичког и сексуалног узнемиравања, оцењивање радног учинка, управљање и руковођење и брига о психо-физичком здрављу запослених.

Уз континуирану подршку руководиоца СВК и СТ у стварању радног окружења у коме су запослени безбедни и уважавани, као и заштићени од било каквог облика узнемиравања, Кадровска служба је 2024. организовала обавезну обуку за менаџере

под називом „Како поступати с наводима о узнемиравању у безбедном окружењу“, кроз коју је прошло 85% менаџерског кадра. Запосленима је такође истакнуто да им на располагању континуирано стоји како интерно, тако и екстерно психолошко саветовалиште и да могу користити услуге саветника за социјалну подршку запослених у СВК и СТ.

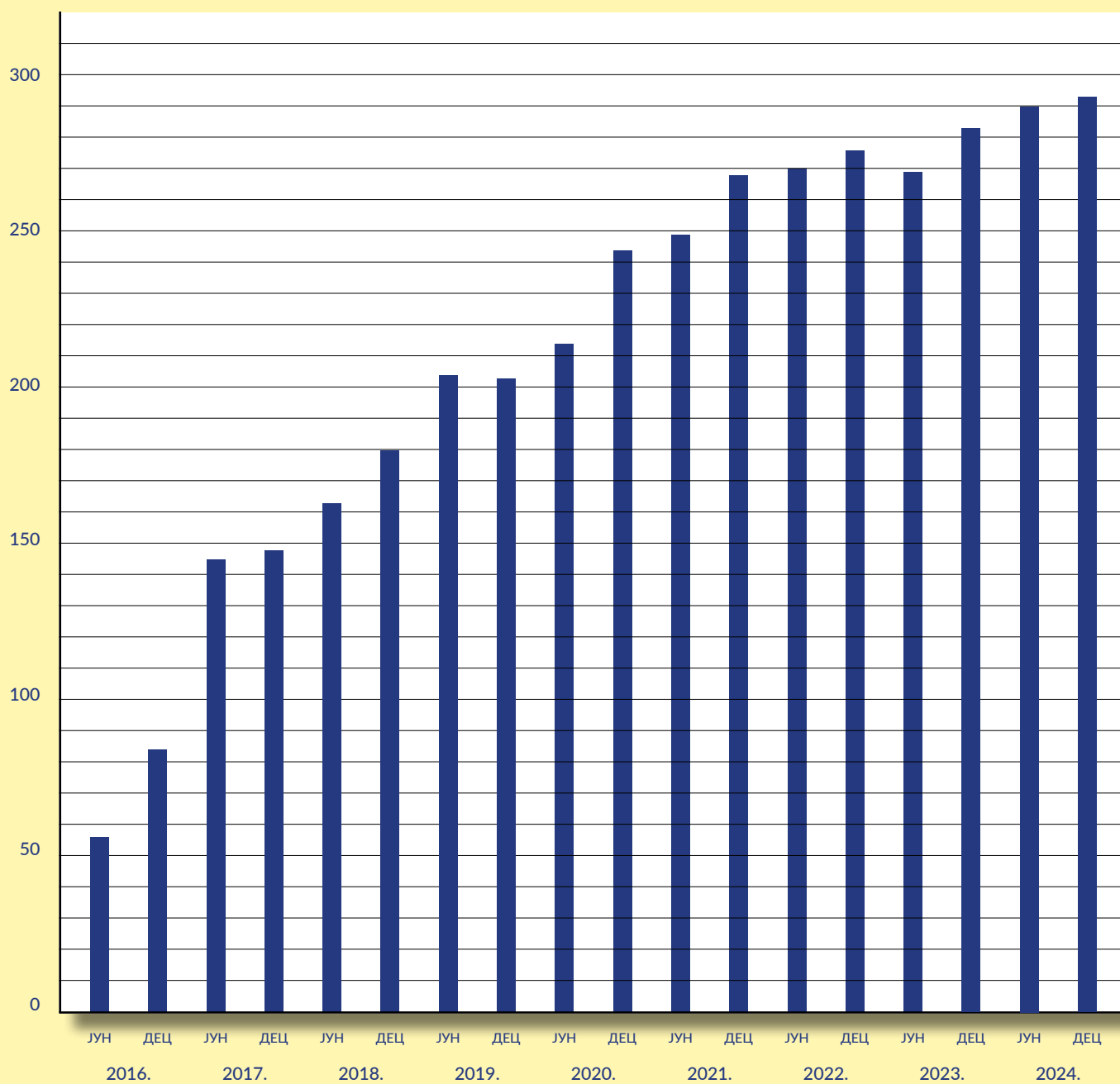
У оквиру програма за бригу о здрављу запослених, током обележавања Недеље менталног здравља у мају 2024, и Светског дана менталног здравља 10. октобра 2024, Кадровска служба је организовала низ активности и презентација о повезаним темама и допунила страницу посвећену бризи о психо-физичком здрављу запослених на интерној мрежи СВК, с директним приступом ресурсима у области менталног здравља.

У сарадњи са Службом за финансије и буџет, запосленима је пружена подршка приликом преласка на нови систем управљања заједничким пензионим фондом запослених, и окончан је ранији модел управљања, уз тачно и благовремено информисање запослених који у њему учествују.

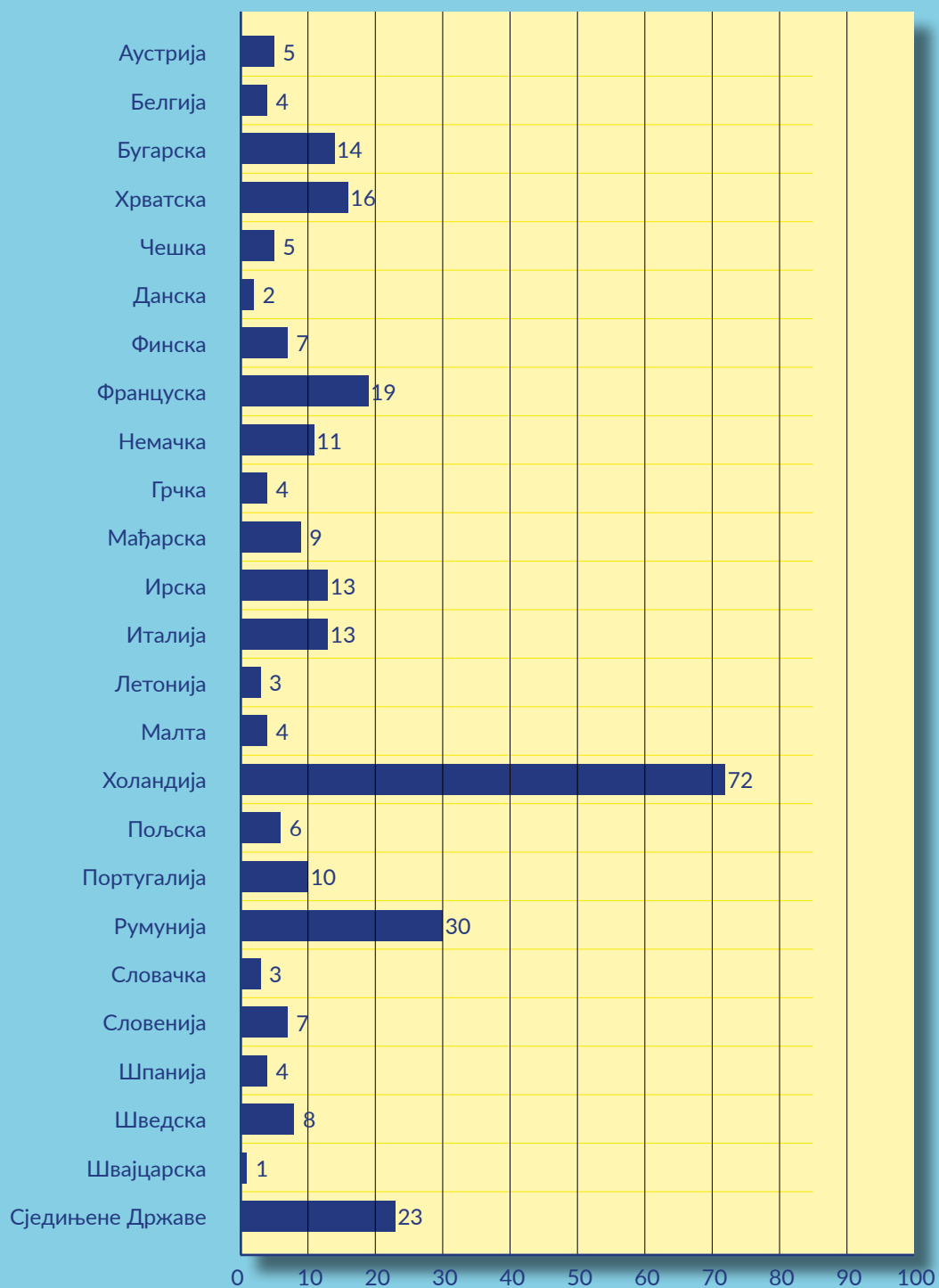
Крајем 2024. укупан број запослених у СВК и СТ био је 293.



Укупан број запослених у СВК и СТ



Заступљеност запослених у СВК и СТ по државама 31. децембар 2024.



4.2 Служба за информациону технологију

Служба за информациону технологију пружила је техничку подршку на 130 седница суда, током којих је произведено и обрађено преко 13.100 аудио-визуелних записа на сва три службена језика суда, од укупно 24ТВ података.

На комбинованим седницама учествовали су присутни у судници и учесници путем видео-везе, који су користили опрему за безбедан видео телеконференцијски пренос, преко мобилних или фиксних инсталација за телеконференцијски пренос на другим локацијама. Поред судских седница, Служба за информациону технологију пружила је техничку подршку и током других састанака у просторијама суда и обрадила верзије поверљивог аудио-визуелног материјала тако да могу да се објаве у јавном формату.

Софтвер који се највише користи у СВК је специјализовани електронски систем за организацију рада у судници *Legal Workflow*, кроз који се обрађују све одлуке, поднесци и релевантна

кореспонденција, и обавља обелодањивање. Користи се током седница и ван њих, као и ван редовног радног времена како би стране у поступку могле да поступају у оквиру судских рокова. Безбедна инсталација и прелазак на нову верзију система *Legal Workflow* завршени су у априлу 2024, и тиме је омогућено коришћење најновије верзије у предстојећем периоду.

Сервисном центру службе обратило се око 520 корисника, укључујући стране у поступку и запослене у службама за подршку судских активности. Почетком 2024, Служба је почела да користи услуге у *cloud* окружењу како би унапредила безбедност у области информационе технологије и безбедности информација.

Током 2024, ажуриран је електронски систем за рад у судници *Legal Workflow*.

4.3 Служба за одржавање и заједничке послове

Служба за одржавање и заједничке послове задужена је за ефикасно и квалитетно одржавање објеката СВК и СТ у циљу обезбеђења квалитетног радног простора за запослене и посетиоце. То укључује решавање питања у вези с некретнинама у сарадњи с релевантним органима државе домаћина, одржавање и грађевинске радове на згради и уређење унутрашњих простора.

Служба такође организује услуге као што су исхрана запослених, пријем посетилаца и хигијена, а стара се и о планирању ентеријера, административним услугама протокола, поштанским услугама и дипломатској пошти, транспорту и одржавању возног парка СВК,

путовањима и логистици уз тесну сарадњу са Службом за обезбеђење и сигурност и Протоколом.

Поред тога, у сарадњи са Еулексом, Служба се бави одржавањем просторија СВК и СТ у Приштини, на Косову.

Током 2024, извршени су обимни радови на водоводним инсталацијама у целој згради. У питању је била хитна интервенција коју је покренула и финансирала Централна агенција за некретнине државе домаћина (RVB). Радови су били извођени током судске паузе и викендима, тако да су Специјализована већа могла да раде несметано.

У складу с новим холандским прописима о одрживости, Агенција RVB је отпочела с планирањем већих реновација на згради СВК, које ће сама финансирати и извести у наредних неколико година.

Објект на адреси Raamweg 47 у Хагу, СВК и СТ почели су да користе у јуну 2019. Како би се зграде и инсталације одржавале у добром стању, као и да би се спречили кварови који би могли да ометају свакодневни рад суда, 2024. предузети су кораци са циљем да се у првој половини 2025. изведу одређени већи радови.

Служба за одржавање и заједничке послове је и ове године допринела раду суда ефикасним одржавањем објекта, уз обезбеђење квалитетног радног простора за запослене и посетиоце.

4.4 Служба за обезбеђење и сигурност

Служба за обезбеђење и сигурност је током 2024. обављала најразличитије послове из области безбедности везане за функционисање СВК. Да би испунила задатке у вези са судским поступцима и пратећим активностима, Служба је током целе године радила пуним кадровским капацитетом.

Активности Службе за обезбеђење и сигурност проширене су израдом анализа и процена за потребе Секретаријата у областима које су изван уобичајених питања безбедности и сигурности. Осим тога, у сарадњи с полицијом Косова, дефинисане су и спроведене релевантне процедуре за надзор и извештавање о лицима која служе условне казне или лицима којима су на основу одлуке суда изречена судска ограничења. Служба је поред тога за два притвореника организовала посете Косову под надзором, као и довођење у притворски објект СВК три лица која су ухапшена на Косову.

У Служби је посвећена велика пажња рационализацији поступака и управљања информацијама. Будући у потпуности дигитализована, Служба је ускладила обраду података с интерним правилима СВК како би допринела ширим циљевима установе у руковођењу и чувању информационих добара.

Током 2024, Служба за обезбеђење и сигурност предано је радила на изградњи добрих односа и размене података с релевантним домаћим и иностраним партнерима, с циљем да питања безбедности и сигурности задрже приоритет у планирању и доношењу одлука на стратешком, тактичком и оперативном нивоу. Служба континуирано прати шта је све потребно предузети да би се створило окружење у коме СВК може да испуни свој мандат.

И у 2024, све услуге из области обезбеђења и сигурности које пружа ова служба протекле су без икаквих значајнијих безбедносних инцидената.

4.5 Служба за финансије и буџет

Служба за финансије и буџет помаже секретару у финансијском управљању и располагању средствима додељеним СВК у циљу остварења мандата суда, у складу са интерним финансијским прописима и начелима из финансијских прописа ЕУ.

И током 2024. Служба за финансије и буџет имала је кључну улогу у области финансијских токова у циљу обезбеђивања рационалног финансијског пословања. На пољу правне регулативе, током протекле године издате су две административне директиве и једно оперативно упутство. Осим тога, ажурирани су једна административна директива и три оперативна упутства о поступцима који се односе на финансијска питања. Служба за финансије и буџет такође је пружала стручну подршку и савете приликом израде нацрта нових правила. У циљу усавршавања процедура и стручности, Служба је редовно организовала интерну обуку за особље о најважнијим финансијским токовима у СВК и СТ.

Главна активност током 2024. била је управљање буџетом из шестог уговора о гранту који је секретар у име СВК и СТ потписала са Европском комисијом као даваоцем гранта. Служба је сарађивала са Европском комисијом на исплати друге транше гранта, која је реализована у јулу 2024. Поред тога, Специјализована већа су управљала средствима добијеним на основу петог Споразума о гранту, који је секретар потписала са Европском комисијом за двогодишњи период, од 15. јуна 2021, до 14. јуна 2023, у укупном износу од 103.279.698 евра. Завршни извештај о утрошку средстава из тог гранта поднет је Европској комисији, а неутрошена средства су враћена. Осим средстава добијених од ЕУ, Специјализована већа су управљала и средствима добијеним од владе Швајцарске, у износу од 132.300 евра, намењеним активностима програма *Outreach* у 2024. и 2025.

Служба за финансије и буџет је 2024. извршила преко 4.500 финансијских операција, од буџетских обавеза до исплата. Током 2024, поднет је периодични извештај о шестом Споразуму о гранту са ЕУ за период од 15. јуна 2023. до 31. марта 2024, као и завршни извештај о Споразуму о гранту с владом Швајцарске намењеном активностима програма *Outreach* током 2022. и 2023.

Након истека претходног аранжмана за управљање заједничким пензионим фондом запослених у СВК, одбор за управљање фондом донео је одлуку да ће тим средствима управљати СВК. То је у пракси значило да је Служба за финансије и буџет преузела управљање пензионим фондом крајем 2024. Служба је изградила систем за ефикасно праћење функционалних операција фонда. У ту сврху је усвојен чврсти нормативни оквир, на основу кога је Одбор за управљање заједничким пензионим фондом преузео улогу кључног саветодавца секретара, а Служба за финансије и буџет подноси месечне извештаје о спровођењу прописа о депозиту средстава.

Правила управљања СВК, али и чињеница да суд добија финансијска средства од ЕУ, налажу да се и интерном ревизијом и преко спољне ревизорске фирме редовно врше независне провере буџетских расхода СВК. Ни 2024, приликом ревизија и провера расхода нису утврђене никакве неправилности. Служба за финансије и буџет наставила је плодну сарадњу са Службом Европске комисије за инструменте спољне политике и тако допринела ефикасном надзирању и распоређивању финансијских средстава СВК.

До краја 2024, у СВК је извршено 20 екстерних ревизија, током којих нису утврђене никакве неправилности.

4.6 Служба за набавке

Служба за набавке задужена је за набавке СВК и СТ и стара се да сва роба, услуге и радови потребни да би суд остварио свој мандат буду благовремено на располагању и да се набаве по оптималној цени.

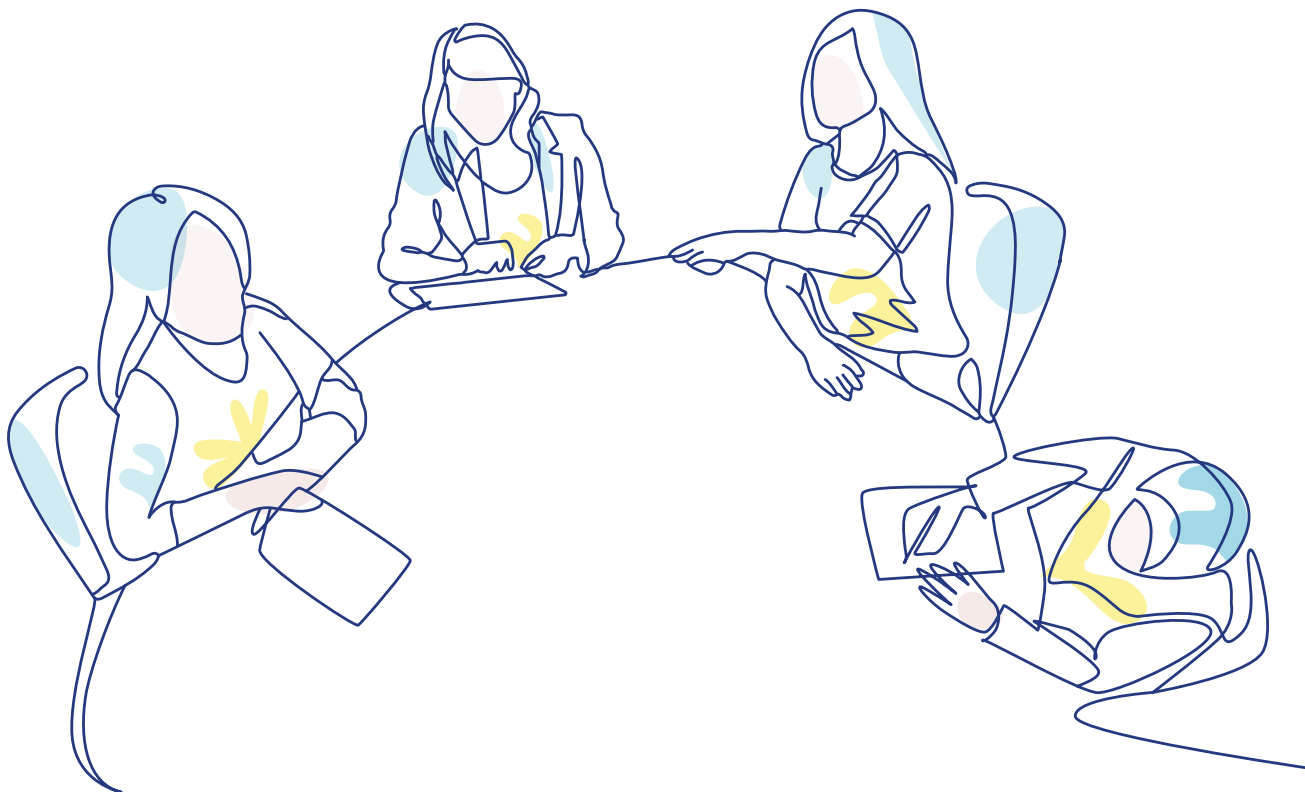
Набавка је једна од области јавног сектора у којима важе најстрожа правила. У СВК и СТ, набавке подлежу строгим контролама и ревизијама како би се осигурало да се поштују прописи ЕУ у тој области.

Током 2024, Служба за набавке наставила је да обучава запослене суда како би се склапање уговора и истраживање тржишта вршило доследно и уз строго поштовање правила, као и да би потенцијалним партнерима помогла да боље упознају и разумеју услове важећих поступака за тендере у настојању да што већем броју предузећа, без обзира где им је седиште, пружи прилику за сарадњу са СВК и СТ. На тај начин, а и подршком другим службама у управљању и праћењу

реализације пројеката, Служба за набавке стара се да се у СВК и СТ поштују проверена искуства из праксе и тако смањи ризик од одступања од релевантних правила и прописа о набавкама, и од интерних упутстава и смерница.

Служба за набавке је наставила да ради на препознавању могућности за обезбеђивање максималног квалитета у односу на цену и тако достигла највише стандарде у области набавки, између осталог склапањем вишегодишњих оквирних уговора кад год је то могуће.

Током 2024, за потребе СВК и СТ склопљен је 71 уговор о набавци разне робе и пружању услуга у вредности од 9,5 милиона евра.



СЛУЖБА ЗА ИНТЕРНУ РЕВИЗИЈУ

Интерни ревизор врши контролу, извештава секретара о резултатима и даје препоруке, и на тај начин доприноси одговорном институционалном управљању у СВК и СТ.

Сврха интерне ревизије је независна провера начина на који се у установи управља ризицима, као и провера ефикасности и делотворности поступака у управљању и интерној контроли. Интерни ревизор осим тога, приликом накнадних контрола, проверава да ли се његове препоруке примењују. У свом раду, интерни ревизор се придржава међународних професионалних стандарда интерне контроле и финансијских прописа ЕУ, и предлаже мере за унапређење управљања.

Током 2024, интерни ревизор је у складу са годишњим планом извршила осам ревизија. Проверявани су оправданост расхода на благајни, расходи везани за судске службе, управљање заједничким пензионим фондом запослених, управљање имовином, рачуни из притворског објекта, трошкови путовања запослених у матичне земље и грант добијен од владе Швајцарске. Интерни ревизор је поред тога извршила осам накнадних контрола током којих је проверавано да ли се правилно спроводе активности договорене с руководиоцима. Осим на пословима контроле, ревизор је била ангажована на обуци запослених у области превенције преваре.

Мисија интерног ревизора је да секретару подноси независне и објективне оцене рада СВК и СТ како би се унапредило институционално функционисање.



ИНТЕГРИСАЊЕ РОДНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ У СВК И СТ

Интегрисање родне перспективе и обука о спречавању узнемиравања

Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво су тренутно једини суд у својој категорији чија су највиша три руководиоца жене. Председница Екатерина Трендафилова, секретар Фиделма Донлон и специјализована тужитељка Кимберли Вест посебну пажњу придају значају родне равнотеже и настоје да у СВК и СТ подстичу културу уважавања и међусобног поштовања. У суду се у том циљу од самог оснивања не толеришу никакви облици узнемиравања. То опредељење је 2019. утврђено дефинисањем Стратегије СВК и СТ за спречавање узнемиравања на раду, и додатно потврђено 2022, усвајањем Директиве о заштити од узнемиравања на раду у СВК и СТ.

Постизање родног паритета

Резултат настојања да се у овој установи успостави родни паритет илустрован је континуираним растом заступљености жена међу новозапосленим службеницима СВК и СТ од 2018. Досад је највећи удео жена међу новозапосленима, од 56%, био 2021. Тај проценат је 2023. опао на 43%, али се током 2024. пораст наставио и достигао 48% нових службеника у СВК и СТ.

На крају 2024. године, родна заступљеност међу запосленима у СВК и СТ била је скоро изједначена. Од укупног броја запослених, 47% биле су жене, а 53% мушкарци, као и у 2023. На руководећим и стручним пословима постигнут је скоро потпуни паритет са 51% жена и 49% мушкараца.

У СВК потпуни родни паритет свих запослених је по други пут био постигнут у новембру 2024. Тај важан тренутак првобитно је остварен 2022, након чега је постотак жена незнатно порастао у односу на мушкарце. Крајем 2024, број жена у СВК остао је непромењен у односу на претходну годину, али је на руководећим и стручним пословима порастао за 3%, док је на секретарским и административним пословима смањен за 2%. У Специјализованом тужилаштву, број жена порастао је за 1% и крајем 2024. достигао 45%. На стручним и руководећим пословима у СТ, проценат жена порастао је за 2%, али је на секретарским и административним пословима проценат жена током 2024. смањен. Потпуни родни паритет достигнут је и у Специјализованом тужилаштву 2022. и 2023. међу запосленима на секретарским и административним пословима.

Родни паритет 31. децембар 2024.

	Сва радна места		Руководећи и стручни послови		Секретарски и административни послови	
	жене	мушкарци	жене	мушкарци	жене	мушкарци
СВК и СТ	47%	53%	51%	49%	40%	60%
СВК	49%	51%	57%	43%	40%	60%
СТ	45%	55%	44%	56%	40%	60%

Руководиоци СВК и СТ од Кадровске службе добијају редовне извештаје о родној заступљености запослених, на основу којих прате напредак ка остваривању родног паритета.



Састанак о напретку у интегрисању родне перспективе у СВК и СТ.

Наменска обука о спречавању узнемиравања

У складу с опредељењем руководица да омогуће безбедно и инклузивно окружење у коме запослени нису изложени никаквом узнемиравању, до краја 2024, 91% запослених прошло је обуку „Спречавање психичког и физичког узнемиравања“. Осим тога, организована је посебно осмишљена и обавезна обука менаџера под називом „Како поступати с наводима о узнемиравању у безбедном окружењу“, коју је похађало 85% менаџера. Та обука допуњава друге у области руковођења и управљања, и део је укупних одговорности менаџера у области спречавања узнемиравања.

Посебно осмишљена обука менаџера и запослених резултат је рада током 2023. у склопу интерног плана за подизање свести међу запосленима о заједничкој одговорности у превенцији узнемиравања. Осим што су креиране и дистрибуиране инфографике и постери о активностима СВК и СТ на превенцији, пријављивању и реаговању на узнемиравање, 2024. спроведен је низ обука за запослене, стажисте и спољне сараднике о новим аспектима Директиве о заштити од узнемиравања на раду. 95% запослених прошло је кроз обуку о Директиви.

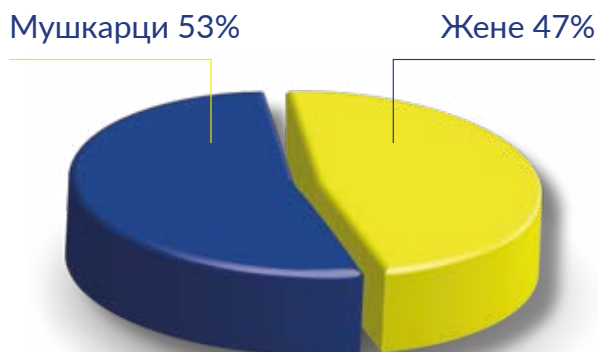
Механизми подршке и редовно извештавање

Запосленима су на располагању и даље били Психолошко саветовалиште и саветник за социјалну подршку запослених, од кога запослени, стажисти и спољни сарадници могу да затраже помоћ и савет при решавању оптужби за узнемиравање на раду применом различитих формалних и неформалних механизма у складу с Директивом о заштити од узнемиравања на раду. Ангажован је и један спољни посредник као независно треће лице у неформалном решавању конфликта, који помаже странама да дођу до споразумног решења.

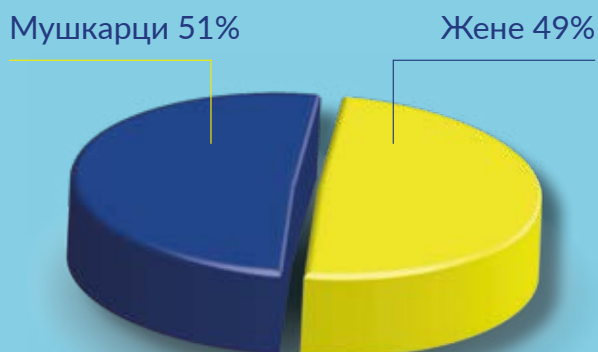
Саветник за социјалну подршку запослених прикупљао је анонимне статистичке податке о пријавама за узнемиравање које су као поверљиве поднете Кадровској служби и секретару. Током 2024, саветник за социјалну подршку известио је да је међу запосленима у СВК и СТ порасла свест о заштити од узнемиравања на раду. Менаџери и спољни посредници такође достављају анонимне статистичке податке о броју поступака неформалног решавања конфликта у којима су учествовали и да ли су они успешно окончани.

Родна заступљеност у СВК и СТ

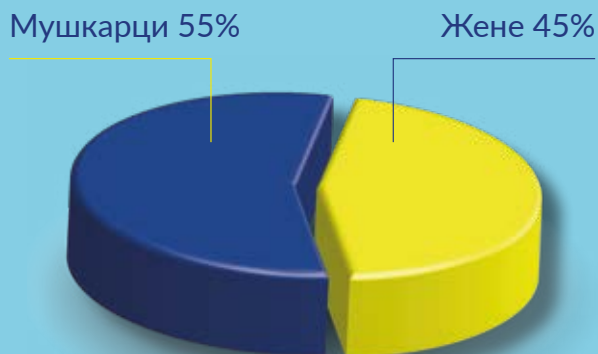
31. децембар 2024.



Родни паритет СВК



Родни паритет СТ



СВК

РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

43%

МУШКАРЦИ

57%

ЖЕНЕ

СЕКРЕТАРСКИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ПОСЛОВИ

60%

МУШКАРЦИ

40%

ЖЕНЕ

СТ

РУКОВОДЕЋИ И СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

56%

МУШКАРЦИ

44%

ЖЕНЕ

СЕКРЕТАРСКИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ПОСЛОВИ

60%

МУШКАРЦИ

40%

ЖЕНЕ

Контакт особа за родна питања

Постојање контакт особе за родна питања сведочи о настојању руководиоца Специјализованих већа да одрже и побољшају инклузивни карактер организације.

Током 2024, контакт особа за родна питања организовала је обележавање Међународног дана жена. Тема Међународног дана жена је ове године била „Инспириши инклузију“, а контакт особа је у недељи која је претходила том дану свакодневно

слала поруке свим запосленима у СВК са занимљивим чланцима и идејама како да међусобно укључе једни друге малим гестовима љубазности. Запослени у СВК и СТ окупили су се тог дана да одају признање женама које раде у тим установама, а председница, секретар, специјализована тужитељка, представница тимова одбрана и контакт особа за родна питања том приликом одржале су говоре у част Међународног дана жена.



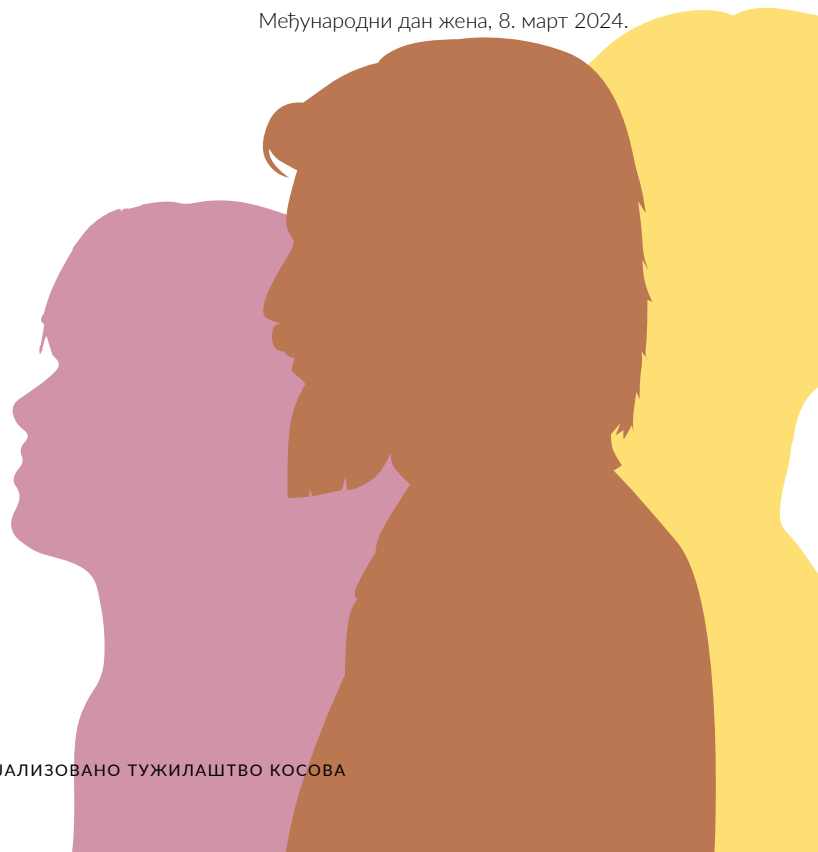
Специјализована тужитељка, секретар и контакт особа за родна питања, Међународни дан жена, 8. март 2024.



Председница и контакт особа за родна питања, Међународни дан жена, 8. март 2024.



У сарадњи са Службом за информисање и комуникацију с јавношћу, поводом Међународног дана жена израђене су и дељене промотивне налепнице.



Пред нама још стоји дуг пут. Али мали кораци су важни. Важни су мали гестови љубазности, охрабрења. Ако упитате колегиницу за мишљење, позовете некога на кафу у кафетерију, навратите да видите да ли је некоме потребна помоћ у обављању задатка или пажљиво саслушате некога ко износи нову идеју или приступ – то је оно што је битно.

Контакт особа за родна питања, Међународни дан жена, 8.март 2024.

Тај пут је све краћи зато што ми свесно одлучимо да учинимо нешто и начинимо мали корак напред. Заједно, свако од нас може да уради нешто мало и сви ти мали поступци заједно водиће ка једнакости и стварању инклузивних тимова богатих разноликошћу, па тако и инклузивног суда, богатог разноликошћу.

У јуну 2024, контакт особа за родна питања присуствовала је тродневном годишњем скупу саветника у области људских права и родних питања у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике Европске уније, у организацији Европске службе за спољно деловање. Током та три дана, одржана су излагања на низ тема релевантних и за саветнике за родна питања при различитим мисијама и организоване су радионице за интегрисање родне перспективе.

Дана 25. новембра 2024, контакт особа за родна питања послала је поруку свим запосленима у СВК и СТ, и подсетила их на светску кампању под називом „16 дана активизма за елиминацију насиља над женама“.

Контакт особа за родна питања одржава и релевантну интранет страницу, на коју редовно додаје занимљиве чланке и линкове за догађаје везане за подстицање родне равноправности, инклузивности и различитости у ширем смислу.

Уклањање стигме и ћутања повезаних с насиљем над женама и девојчицама кључно је за решавање тог проблема. Насиље над женама и девојчицама није приватан проблем. То није ни проблем жена. То је проблем целог друштва, против ког свако од нас теба да се бори и одлучно дигне глас.

Заједно, у приватном, као и у пословном животу у СВК и СТ, потврђујемо битне нам вредности, нулту толеранцију према сваком виду насиља, свакој врсти узнемиравања, и одлучност да за жене и девојчице омогућимо безбедно и инклузивно окружење у коме могу да се развијају несметано. Данас, и сваког наредног дана, потврђујемо да ћемо одлучно подржавати једнакост, достојанство и поштовање према свакоме од нас.

16 дана активизма за елиминацију насиља над женама, 25. новембар 2024.

ОМБУДСМАН

Омбудсман самостално надзире, брани и штити основна права и слободе лица која долазе у контакт са СВК и СТ. Оснивањем Канцеларије омбудсмана унутар СВК и СТ обезбеђен је додатни степен заштите људских права лицима која долазе у контакт са овим установама.

Омбудсман СВК је судија из Италије г. Пјетро Спера, именован у мају 2018. Мандат и званичне функције омбудсмана дефинисани су амандманом 24 на Устав Косова, Законом о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву и Правилником о поступку и доказима, као и Пословником о раду Специјализованог већа Уставног суда.

Током 2024, омбудсману је поднето седам притужби. Досад је решено шест, а једна је још у поступку разматрања.

Од шест решених притужби, три је одбијено на основу чињенице да подносилац није ни тврдио нити показао да су Специјализована већа или Специјализовано тужилаштво имали икакву улогу у вези с предметом притужбе. Омбудсман је све подносиоце обавестио о исходу њихове притужбе и доставио им детаљно образложење своје одлуке.

Преостале три притужбе поднело је четири лица која су у притвору Специјализованих већа од дана хапшења. Омбудсман је по њиховим наводима спровео истраге и доставио коначне извештаје, који су објављени на вебсајту СВК.

У предмету по првој притужби (CASE-2024-02/01), подносиоци су тврдили да се изменама Правилника о правној помоћи које је секретар усвојила у фебруару 2024. (KSC-BD-25-Rev1) крши њихово право на делотворну одбрану. Осим тога, подносиоци жалбе су тражили да омбудсман Специјализованом већу Уставног суда упути захтев за оцену уставности измењеног Правилника о правној помоћи из 2024.

Омбудсман је одбацио први навод из притужбе јер се он тиче питања које је у директној вези с

текућим судским поступком. У погледу другог навода из притужбе, омбудсман је закључио да је рок од два месеца за подношење захтева за оцену уставности Специјализованом већу Уставног суда истекао, и да зато не може да га размотри.

У другом предмету (CASE-2024-02/02), подносиоци притужбе су поднели захтев за поновно разматрање омбудсманове одлуке у предмету ОМВ-С-2024-02, тврдећи да омбудсман није узео у обзир правило 6(4) Пословника Специјализованог већа Уставног суда, по којем то веће може у ограниченом броју случајева да продужи рок за упућивање захтева за оцену уставности. Омбудсман је подсетио да је по разматрању свих процесних елемената таквог захтева и, будући да је био упознат са изменама Правилника о правној помоћи од тренутка када га је 2024. секретар усвојила, закључио да нема оправданог разлога да се тражи продужење рока од два месеца за подношење захтева за оцену уставности Специјализованом већу Уставног суда.

У трећем предмету (CASE-2024-02/03), четворица подносилаца навели су да то што је секретар усвојила Правилник о правној помоћи без консултација и без најаве представља лоше управљање, као и да се секретар није консултовала с Независним представничким телом специјализованих бранилаца. Поред тога, тврдили су да су браниоци морали да учествују у консултацијама јер су они „очигледно заинтересована страна“. И на крају, подносиоци су навели да је секретар прекршио своју дужност да им стави на увид евиденцију о поступку измена и допуна. Омбудсман је притужбу одбио у целости, закључивши да према Правилнику о правној помоћи, секретар, приликом измене и допуне тог правилника *proprio motu*, нема обавезу да се консултује ни са Независним представничким телом специјализованих бранилаца ни с било којом другом заинтересованом страном, као и да опште право приступа документима, документацији, списима и архивама СВК, Секретаријата и СТ не постоји, јер се они не сматрају јавним документима Косова.

Омбудсман је 2024. на вебсајту СВК објавио преглед свих примљених притужби. Поред тога, објавио је и интегралну верзију извештаја о свим примљеним притужбама везаним за СВК или СТ.

Почетком 2024, омбудсман је завршио испитивање навода из две притужбе поднете 2023.

У складу са својом надзорном функцијом, омбудсман је током целе године конструктивно сарађивао са СВК и СТ како би се гарантовало строго поштовање највиших стандарда људских права. Нарочито важно поље рада била је сарадња са Секретаријатом и Управом притворске јединице на питањима у вези с притворским објектом.

Омбудсман је 2024. лично извршио три инспекције притворског објекта СВК како би се уверио да се у њему строго поштују највиши међународни стандарди у поступању са затвореницима. Инспекције су извршене у марту, априлу и септембру 2024.

Током тих инспекција, омбудсман је позвао све притворенике да се састану с њим насамо. По обављеним инспекцијама, омбудсман је констатовао да се у притворском објекту СВК у потпуности поштују највиши међународни стандарди у поступању са затвореницима.

Канцеларија омбудсмана је током целе године одржавала контакте с јавношћу. У сарадњи са службом Секретаријата за информисање и комуникацију с јавношћу, Канцеларија омбудсмана је учествовала у више активности које је програм *Outreach* организовао с представницима грађанског друштва у региону.



Омбудсман Пјетро Спера

Омбудсман сматра да ни подносиоци притужбе ни њихови браниоци немају право да буду консултовани или обавештени о предлозима измена и допуна Правилника о правној помоћи из 2020, будући да су захтев за правну помоћ Специјализованих већа поднели тек неколико месеци након ступања на снагу измењеног Правилника о правној помоћи. С обзиром на то, омбудсман одбацује аргумент четворице подносилаца притужбе да су они „очигледно заинтересована страна” у овој ствари.

Резиме једног од закључака омбудсмана након разматрања притужбе (предмет 2024-02/3), 10. јул 2024.

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ТУЖИЛАШТВО

Увод

Специјализовано тужилаштво је, заједно са Специјализованим већима Косова, и у протеклој години постигло низ значајних успеха. Тужилаштво је наставило с извођењем доказа у предмету против бившег председника Косова Хашима Тачија и три саоптужена; окончан је доказни поступак у још једном предмету за ратне злочине, након чега је изречена осуђујућа пресуда; покренут је и поступак за дела против правосуђа против бившег председника Тачија и још четворице саоптужених, од којих су тројица ухапшени на Косову, и постигнута су три споразума о признању кривице у предмету који се водио за застрашивање сведока. Била су то прва признања кривице пред СВК, којима су оптужени признали да су покушали да наведу сведока да не сведочи у предмету за ратне злочине на Косову.



Кимберли Вест, специјализовани тужилац

Све је јасније да је решавање проблема ометања правде и застрашивања сведока кључно за очување интегритета поступака пред СВК и испуњење мандата Специјализованог тужилаштва. Истинити искази сведока пресудни су за судске поступке. Изузетно је тешко остварити правду кад се на сведоке врши притисак споља да одбију да сведоче или да пред судом повуку исказ. Зато је мој највиши приоритет да омогућим да Специјализована већа функционишу као форум правде, на коме се оптуженима суди у складу са законом, а сведоцима омогућава да безбедно и отворено испричају шта су видели или преживели, без страха од претњи или одмазде.

Специјализовано тужилаштво ће и у предстојећем периоду изузетно озбиљно схватати проблем застрашивања сведока, одмазду над сведоцима и ометање правде. Наставиће са истрагом и кривичним гоњењем свакога ко је у то умешан, па и оних који застрашују или врше утицај на сведоке, или помажу извршење тих кривичних дела материјално или на неки други начин.

Желим да захвалим свим државама чланицама ЕУ, па и нашој држави домаћину – Холандији – и државама контрибуторима – Норвешкој, Швајцарској и САД, што и даље обезбеђују неопходна средства и пружају подршку владавини права како би омогућиле рад СВК и СТ. Такође сам захвална Мисији Европске уније за владавину права на Косову (Еулекс) и њеном шефу, Ђованију Пјетру Барбану, за логистичку и оперативну подршку коју су током протекле године пружили особљу СТ на Косову. Захвална сам и колегама из СТ и СВК на посвећености и преданости у раду.

Кимберли Вест
специјализовани тужилац

Хаг,
децембар 2024.

Мандат и истраге СТ

Специјализовано тужилаштво основано је 1. септембра 2016. на основу Закона о Специјализованим већима и Специјализованом тужилаштву и амандмана на Устав Косова, које је Скупштина Косова усвојила 3. августа 2015.

Тужилаштво је преузело особље и мандат Специјалне истражне радне групе (СИРГ), која је била основана да обави истрагу и, уколико то буде оправдано, кривично гони појединце по наводима о кривичним делима изнетим у Извештају Савета Европе из јануара 2011. под називом „Нечовечно поступање с људима и недозвољена трговина људским органима на Косову.“

Радна група СИРГ је била независно тело са седиштем у Бриселу, а њена надлежност и законска овлашћења су била заснована на одлуци Савета Европске уније којом је основан Еулекс.

Истрагу Специјалне истражне групе предводио је Клинт Вилијамсон, тужилац из Сједињених Држава и бивши амбасадор САД за ратне злочине. Он је у јулу 2014. известио да се за даљу истрагу мора основати суд.

Амбасадор Вилијамс је у закључцима истакао да га од свега највише забрињава пракса застрашивања сведока на Косову, и навео да и саму истрагу Радне групе угрожава вршење притиска на сведоке.

Специјализовано тужилаштво је независна институција, чију независност гарантује Закон на основу кога је и основана. Стога СТ има обавезу да делује независно од СВК и других тужилаца на Косову. Специјализованом тужиоцу и особљу СТ Закон такође налаже да не траже нити примају инструкције од било које владе или другог извора.

У оквиру својих надлежности, Специјализована већа имају примат над свим другим судовима на Косову. Специјализована већа или Специјализовано тужилаштво могу у било којој фази истраге или поступка да наложе да им се уступи предмет из њихове надлежности који се води пред било којим другим тужиоцем или судом на територији Косова и да се проследи Специјализованим већима или Специјализованом тужилаштву.

Специјализовани тужилац је овлашћен да испитује жртве, сведоке и осумњичене и да сачини запис њихових изјава; да врши увиђаје, прикупља доказе, обезбеђује вештачење прикупљених доказа и, по потреби, обавља друге истражне активности; да тражи помоћ трећих држава и међународних организација или других тела, и предузима истражне радње у складу с Правилником о поступку и доказима.

Први специјализовани тужилац, од септембра 2016. до марта 2018, био је Дејвид Швендиман, који је пре тога, од јуна 2015, био главни тужилац СИРГ. Од маја 2018. до новембра 2022. специјализовани тужилац био је Џек Смит, да би на ту функцију у октобру 2023. ступила Кимберли Вест.



Амбасадор Клинт Вилијамсон

Остваривање мандата

Током 2024, Специјализовано тужилаштво је наставило са експедитивним радом. Извођени су докази у предмету против бившег председника Косова Хашима Тачија и тројице саоптужених; окончан је доказни поступак у још једном предмету за ратне злочине, након чега је изречена осуђујућа пресуда; покренут је и поступак против бившег председника Косова Хашима Тачија и још четворице саоптужених, од којих су тројица ухапшени на Косову, за кривична дела против правосућа, и постигнута су три споразума о признању кривице у предмету који се водио за застрашивање сведока.

Тужилац против Хашима Тачија и других

Специјализовано тужилаштво је током 2024. наставило извођење доказа у предмету против бившег председника Косова Хашима Тачија и Кадрија Веселџија, Јакупа Краснићија и Реџепа Сељимија. До краја године, претресном панелу су предочене изјаве и искази 202 сведока, од којих је 110 сведочило уживо.

Специјализовано тужилаштво је рационализовало списак својих сведока и на статусној конференцији 1. октобра 2024. најавило да ће извођење доказа окончати како је предвиђено, до априла 2025.

Хашим Тачи, Кадри Веселџи, Јакуп Краснићи и Реџеп Сељими терете се за злочине против човечности по шест тачака оптужнице – прогон, затварање, други нехумани поступци, мучење, убиство и присилни нестанак лица – и по четири тачке оптужнице за ратне злочине – противзаконито или произвољно хапшење и лишење слободе, сурово поступање, мучење и убиство. Суђење је почело 3. априла 2023.

У оптужници се тврди да су та кривична дела извршена приближно у периоду од марта 1998. до краја септембра 1999, и то на више места на Косову, као и у Кукушу и Цахану у Албанији. Како се даље наводи, припадници ОВК су та кривична дела извршили над стотинама цивила и лица која нису учествовала у непријатељствима.

Оптужница терети г. Тачија, г. Веселџија, г. Краснићија и г. Сељимија по основу индивидуалне кривичне одговорности за кривична дела која су почињена у контексту немеђународног оружаног сукоба на Косову, и која су била део ширег систематског напада на лица под сумњом да су противници ОВК.



Први ред слева надесно: тужиоци Џошуа Хафец, Гаја Перголо
Други ред: специјализовани тужилац Кимберли Вест и тужилац Ерл Саливан



У изјави поводом изрицања првостепене пресуде у предмету против Пјетера Шаље, специјализовани тужилац Кимберли Вест истакла је значај пресуде за спровођење правде у косовском правосудном систему. „Утврђивање одговорности за тешка кривична дела – укључујући за лица која су, попут господина Шаље, неколико година избегавала надлежност косовских судова – важан је корак за владавину права,“ рекла је гђа Вест.

Специјализовани тужилац Кимберли Вест одала је почаст жртвама г. Шаље: „Данас је такође дан када се сећамо и одајемо почаст жртвама кривичних дела г. Шаље, који су већином били косовски Албанци, и породицама које су чекале четврт века да оптужени одговара за своја дела.“

Након што је Специјализовано тужилаштво ухапсило г. Тачија, г. Весељија, г. Краснићија и г. Сељимија, они су 4. и 5. новембра 2020. доведени у притворски објект СВК у Хагу.

Тужилаштво је поднело претпретресни поднесак 17. децембра 2021, а његову ажурирану верзију 24. фебруара 2022. Додатно измењену оптужницу СТ је поднело 30. септембра 2022.

На основу навода да су тројица оптужених откривала поверљиве судске информације и да је један од њих, г. Тачи, покушавао да утиче на исказе предстојећих сведока, Специјализовано тужилаштво је тражило увођење низа мера којима се ограничавају контакти и комуникација тројице оптужених – Хашима Тачија, Кадрија Весељија и Реџепа Сељимија – у притворском објекту СВК. Претресни панел је 1. децембра 2023. одобрио више предложених мера, које су остале на снази и током 2024.

Специјализовано тужилаштво је током 2024. уложило 384 поднеска.

Тужилац против Пјетера Шаље

Специјализовано тужилаштво је окончао свој доказни поступак у предмету против Пјетера Шаље, кога је 16. јула 2024. Претресни панел I огласио кривим за ратне злочине по три тачке оптужнице – произвољно лишење слободе, мучење и убиство – и осудио на 18 година затвора.

Господин Шаља је уложио жалбу на пресуду.

Кривична дела за која је г. Шаља осуђен извршена су приближно од 17. маја до 5. јуна 1999. над лицима која су била лишена слободе у фабрици метала у месту Кукеш у Албанији.

Претресни панел је у првостепеној пресуди утврдио да је најмање 18 лица било држано у нехуманим и понижавајућим околностима и изложено психичком и физичком злостављању, и да је једна жртва убијена.

Докази усвојени на суђењу садрже и изјаве г. Шаље у којима је признао да је у инкриминисаном периоду био у фабрици метала у Кукешу и да је злостављао затворенике.

Извођење доказа Специјализованог тужилаштва против Пјетера Шаље почело је 21. фебруара 2023. и завршило се 6. јула 2023. Сведочио је укупно десет сведока. Одбрана је почела са извођењем својих доказа 20. септембра 2023.

Господин Шаља је ухапшен у Белгији 16. марта 2021. и доведен у притворски објект СВК 15. априла 2021. Прво ступање пред суд одржано је 19. априла 2021. Тужилаштво је поднело претпретресни поднесак 28. јануара 2022, а његову јавну редиговану верзију 14. априла 2023.

Тужилаштво је током 2024. уложило 49 поднесака у овом предмету.

Реаговање специјализованог тужиоца на споразум о кривици у предмету Јанузи и други



У изјави поводом постигнутих споразума о кривици, специјализовани тужилац Кимберли Вест истакла је њихов значај.

„Чињеница да је тужилаштво било у могућности да закључи ове споразуме сведочи о квалитету наших истрага о застрашивању сведока и ометању правде,” рекла је. „То смо урадили након пажљивог разматрања, узевши у обзир важност признања одговорности у том контексту, предности ранијег закључења овог предмета на правичан начин, као и ставове жртава”.

Специјализовани тужилац се такође обавезала да ће и даље водити истраге о ометању правде како би се обезбедио интегритет поступака пред СВК. „Тужилаштво ће наставити да енергично гони све оне који покушавају да ометају вршење правосуђа, те ће и даље штитити жртве и сведоке на Косову, рекла је гђа Вест.

Тужилац против Сабита Јанузија, Исмета Бахтијарија и Хаџија Шаље

Тужилаштво је постигло споразум о кривици са Сабитом Јанузијем, Исметом Бахтијаријем и Хаџијем Шаљом, који су се изјаснили кривим по једној тачки оптужнице за застрашивање сведока и по једној тачки за кривично дело ометања правде.

То су прва признања кривице пред СВК и представљају први случај да оптужени добровољно признају да су покушали да наведу једног сведока да не сведочи у предмету за ратне злочине пред СВК.

У појединачним споразумима о кривици, сва тројица оптужених признали су кривицу пре заказаног почетка суђења. Господин Јанузи и г. Шаља изјаснили су се кривим у судници 18. децембра 2024, а г. Бахтијари 19. децембра 2024.

Сва тројица оптужених признала су да су била део групе која је, обећавајући стицање користи, покушала да наведе једно лице да одустане од сведочења пред СВК.

Специјализовано тужилаштво ухапсило је г. Јанузија и г. Бахтијарија на Косову 5. октобра, а у притворски објект СВК доведени су 6. октобра 2023.

Специјализовано тужилаштво ухапсило је г. Шаљу 11. децембра 2023, а у притворски објект СВК доведен је 12. децембра 2023.

Тужилаштво је 13. децембра 2023. поднело захтев за спајање предмета против г. Јанузија и г. Бахтијарија с предметом против г. Шаље, који је судија за претходни поступак одобрио 8. фебруара 2024.

Тужилаштво је поднело претпретресни поднесак 16. фебруара 2024. Сва три тима одбране поднели су финалне верзије својих претпретресних поднесака 2. септембра 2024. Почетак суђења био је заказан за 14. новембар 2024.

Током 2024, Специјализовано тужилаштво је у том предмету уложило 233 поднеска.

Тужилац против Тачија и других (за кривична дела против правосуђа)

Специјализовано тужилаштво је 5. децембра 2024. подигло оптужницу за кривична дела против правосуђа против бившег председника Косова Хашима Тачија и још четири лица: Башкима Смакаја, Иснија Киљаја, Фадилџа Фазљијуа и Хајредина Кучија. Судија за претходни поступак је потврдио оптужницу 29. новембра 2024.

Господину Тачију је уручен налог за хапшење у притворском објекту СВК. Он се терети по три тачке оптужнице за ометање службеног лица у вршењу службене дужности, четири тачке за повреду тајности поступка, и четири тачке за непоштовање суда. Прво приступање суду на јавној седници одржано је 8. децембра 2024.

Специјализовано тужилаштво је ухапсило г. Смакаја, г. Киљаја и г. Фазљијуа на Косову, на основу потврђене оптужнице и појединачних налога за хапшење које је издао судија за претходни поступак. У притворски објект СВК доведени су 6. децембра 2024.

Господин Смакај, г. Киљај, г. Фазљију терете се по једној тачки оптужнице за ометање службеног лица у вршењу службене дужности и по једној тачки за непоштовање суда. Прво приступање суду г. Смакаја и г. Фазљијуа на јавној седници одржано је 8. децембра 2024, а г. Киљаја 9. децембра 2024.

Тужилаштво је г. Кучију уручило потврђену оптужницу на Косову и упутило му судски позив да ступи пред судију за претходни поступак у СВК. Господин Кучи се терети по две тачке оптужнице за непоштовање суда, а његово прво приступање суду на јавној седници одржано је 9. децембра 2024.

Тужилаштво је у том предмету током 2024. уложило 48 поднесака.

Брифинзи за дипломате



Током 2024, Специјализовано тужилаштво одржало је низ брифинга за дипломате на којима је представнике држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора информисало о свом раду, изазовима с којима се суочава, и на који начин међународна заједница може да допринесе раду СТ.

У децембру, специјализовани тужилац Кимберли Вест, председница Екатерина Трендафилова и секретар Фиделма Донлон разговарале су у Хагу с дипломатама из држава чланица ЕУ и трећих држава контрибутора.

Заменик специјализованог тужиоца Вард Фердинандусе у септембру се обратио правним саветницима држава чланица ЕУ у Хагу.

Поступци које су покренули Насим Харадинај и Саљих Мустафа

Тужилаштво је 2024. учествовало и у поступцима које су покренули Насим Харадинај и Саљих Мустафа.

Насим Харадинај, који је у мају 2022. осуђен за застрашивање сведока у кривичном поступку, повреду тајности поступка и ометање службеног лица у вршењу службене дужности, тврдио је да су у кривичном поступку вођеном против њега прекршена његова индивидуална права и слободе.

Панел Уставног суда СВК је 31. маја 2024. донео одлуку по жалби г. Харадинаја, којом је утврдио да део те жалбе није допуштен, а преостали део жалбе одбио, закључивши да није дошло до кршења Устава Републике Косово, ни Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Панел Врховног суда СВК је претходно већ одбио Харадинајев захтев за заштиту законитости.

Господин Мустафа, који је у децембру 2022. осуђен за ратне злочине незаконитог лишења слободе, мучења и убиства, што је потврђено у жалбеном поступку, оспорио је пресуду Апелационог суда уложивши захтев за заштиту законитости панелу Врховног суда СВК.

Након што је панел Врховног суда донео одлуку у којој је изложио смернице за одмеравање казне и поништио казну изречену г. Мустафи, панел Апелационог суда му је 10. септембра 2024. смањио казну на 15 година. Првостепена казна од 26 година у жалбеном поступку била је смањена на 22 године.

Тужилаштво је у том предмету током 2024. уложило 10 поднесака.



Посете на Косову



Специјализовани тужилац Кимберли Вест и заменик специјализованог тужиоца Вард Фердинандусе посетили су Косово у октобру 2024, где су се састали са шефовима мисија међународних организација и одржали брифинге са амбасадорима држава чланица ЕУ и држава контрибутора на Косову.

Специјализовани тужилац Кимберли Вест посетила је Косово и у децембру 2024. и одржала нове састанке.

Поступак против Дритана Гоџаја

Албанско државно тужилаштво је у име Специјализованог тужилаштва Врховном суду Албаније уложило жалбу на одлуку албанског Апелационог суда којом је одбијено изручење Дритана Гоџаја, албанског држављанина, Специјализованим већима. Врховни суд је ту жалбу одбио 9. јула 2024.

Албански органи власти ухапсили су Гоџаја у Тирани 1. јула 2023, према налогу за хапшење који је на захтев СТ издао судија СВК, а суд у Тирани је одобрио његово изручење 18. септембра 2023. Међутим, Гоџај је уложио жалбу на то решење и Апелациони суд га је ослободио 10. октобра 2023.

Специјализовано тужилаштво је захтевало хапшење и предају г. Гоџаја због кривичних дела против правосуђа која укључују застрашивање сведока и ометање службеног лица у вршењу службене дужности.



Тужилац Мат Халинг

Даље истраге

У циљу очувања интегритета поступака пред СВК, Специјализовано тужилаштво је и током ове године наставило истраге о ометању правде, с циљем да кривично гони сва лица која застрашују или утичу на сведоке, односно финансирају или на неки други начин помажу у извршењу тих кривичних дела.

Специјализовано тужилаштво је наставило рад на испитивању сведока и осумњичених, прегледању доказне грађе и припреми материјала за обелодањивање.



Први ред слева надесно: тужиоци Филипо де Миничис, Гаја Перголо и Ева Вајлер
Други ред: специјализовани тужилац Кимберли Вест

Руководећи кадар тужилаштва



Кимберли Вест | специјализовани тужилац

На челу Специјализованог тужилаштва је тим искусних тужилаца који имају радно искуство како у својим националним правосудним системима, тако и на међународним судовима.

Специјализовани тужилац је Кимберли Вест, бивши савезни тужилац САД с богатим искуством у домаћим и међународним кривичним истрагама.

Госпођа Вест је дошла у Специјализовано тужилаштво у октобру 2023. из адвокатске фирме Ешкрофт у Бостону, у држави Масачусетс, у којој је радила од 2019. године као један од партнера и првенствено се бавила привредним криминалом. Пре тога, гђа Вест је преко двадесет година радила као тужилац на локалном, федералном и међународном нивоу.

Кимберли Вест била је шеф Канцеларије за сузбијање криминалитета у Јавном тужилаштву државе Масачусетс од 2015. до 2019. године. На тој дужности је водила тим од преко 120 истражитеља и тужилаца који су радили на широком спектру случајева финансијских превара, јавне корупције, трговине наркотицима, илегалног коцкања и трговине људима, а бавили су се и жалбеним поступцима и пружали подршку оштећеним лицима и сведоцима.

Пре Јавног тужилаштва државе Масачусетс, гђа Вест је радила у Савезном јавном тужилаштву за подручје Масачусетса, где је две године радила на месту помоћника јавног тужиоца у Одељењу за преваре у здравственој заштити и шест година у Одељењу за националну безбедност. Одељењу за националну безбедност придружила се након напада на Светски трговински центар и Пентагон 11. септембра 2001.

У периоду од 2008. до 2013, гђа Вест је радила као тужилац на Међународном кривичном суду за бившу Југославију (МКСЈ) у Хагу, као члан тима тужилаштва у предмету против Радована Караџића због његове улоге у геноциду у Сребреници. Такође је била део тима тужилаштва у предмету против Прлића и других за кривична дела учињена у Мостару и рушење Старог моста.

Диплому *Juris Doctor* гђа Вест је стекла на Правном факултету Универзитета у Сафоку, у Масачусетсу и примљена је у адвокатску комору државе Масачусетс. Основне студије завршила је на Бостон Колеџу у Масачусетсу.



Вард Фердинандусе
заменик специјализованог тужиоца

Заменик специјализованог тужиоца **Вард Фердинандусе** почео је да ради за Специјализовано тужилаштво 2020, као начелник Одељења за истраге. Господин Фердинандусе је држављанин Холандије и има диплому правних наука и докторат на тему примене међународног кривичног права у националном правосуђу, који је одбранио на Универзитету у Амстердаму. Објавио је низ радова из области националног и међународног кривичног права, а предавао је и међународно и европско кривично право на Универзитету у Гронингену, с тежиштем на међународној сарадњи у кривичним питањима.

Као тужилац у Националном јавном тужилаштву у Роттердаму, г. Фердинандусе је радио на кривичним предметима, поступцима екстрадиције и истрагама о међународним кривичним делима као што су геноцид, ратни злочини, мучење, пиратерија и тероризам. На дужност у СТ ступио је након суђења везаног за лет МН17, на коме је био главни тужилац.



Џошуа Хафец
шеф за истраге

Џошуа Хафец, шеф за истраге Специјализованог тужилаштва држављанин је САД и има диплому правних наука с Правног факултета Универзитета Јејл. Пре доласка у СТ, г. Хафец је десет година радио као савезни тужилац у јавном тужилаштву у Њуарку, у држави Њу Џерси, и Бруклину у Њујорку, где је највише радио на случајевима тешких кривичних дела и контратероризма.

Господин Хафец је каријеру започео у једној водећој адвокатској канцеларији у Њујорку, након што је радио као помоћник судије Јужног дистрикта у Њујорку. Пре него што је стекао диплому правних наука, четири године је радио као истражитељ у граду Њујорку.





Алан Тигер
виши тужилац

У Специјализованом тужилаштву раде три виша тужиоца: Алан Тигер, Клер Лосон и Нејтан Квик.

Виши тужилац **Алан Тигер**, држављанин САД, има богато радно искуство у САД и на МКСЈ. Господин Тигер је учествовао и на првом суђењу пред МКСЈ, против Душка Тадића, и на последњем, у коме је оптужени био Ратко Младић. Такође је био виши тужилац на суђењима Анти Готовини, Радовану Караџићу, Момчилу Крајишнику, Дарку Мрђи и Биљани Плавшић.

Господин Тигер је обављао дужност савезног тужиоца у Управи за грађанска права Кривичног одељења Министарства правде САД од 1987. до 1994, где је кривично гонио одговорне за дела насиља на расној основи и дела полицијске бруталности широм земље, као што је предмет у коме је оштећени био Родни Кинг.

Дипломирао је на Универзитету Калифорније у Лос Анђелесу, а диплому *Juris Doctor* стекао на Универзитету у Санта Клари.



Клер Лосон
виши тужилац

Виши тужилац **Клер Лосон**, држављанка Ирске, има диплому Универзитетског Колеџа у Даблину, једногодишњу специјализацију из међународног права на Универзитету у Мелбурну, као и диплому магистра права Универзитета Колумбија. Пре доласка у СТ, гђа Лосон је радила у Судском одељењу МКС, у Тужилаштву МКСЈ, као саветница ирске владе за људска права, а такође је била запослена у једној водећој ирској адвокатској канцеларији.

Госпођа Лосон је била ангажована на више међународних кривичних предмета, између осталог у вези с догађајима из Централноафричке Републике, Демократске Републике Конго, Кеније и бивше Југославије. Такође је у име ЕУ предводила преговоре у области људских права пред УН.



Нејтан Квик
виши тужилац

Виши тужилац **Нејтан Квик**, држављанин САД, стекао је радно искуство у великом броју међународних и хибридних судова, као и у адвокатским канцеларијама у САД, а од 2018. ради у Специјализованом тужилаштву. Пре доласка у СТ, г. Квик је радио у Међународном резидуалном механизму за кривичне судове у Хагу, Међународном кривичном суду у Хагу, Програму помоћи Уједињених нација суђењима Црвеним Кмерима у Пном Пену у Камбоџи и у Специјалном суду за Сијера Леоне у Хагу.

Диплому *Juris Doctor* стекао је на правном факултету универзитета Кејс Вестерн Ризерв у Кливленду у држави Охајо. Члан је адвокатске коморе у држави Илиној.

Тимови тужилаштва

Тим тужилаштва у предмету *Пјетер Шаља*

Тим Тужилаштва у предмету против Пјетера Шаље чине Филипо де Миничис, Гаја Перголо и Ева Вајлер. Помоћник тужиоца г. Де Миничис, држављанин Италије, стекао је радно искуство на МКСЈ, у Канцеларији истражних судија на Ванредним већима при судовима Камбоџе и у канцеларији Високог комесаријата Уједињених нација за људска права у Јужној Кореји. Помоћник тужиоца гђа Перголо је држављанка Италије, школована у Италији и Уједињеном Краљевству, а радно искуство је стекла у Тужилаштву Међународног

резидуалног механизма за кривичне судове у Хагу, у канцеларији Програма помоћи Уједињених нација суђењима Црвеним Кмерима у Пном Пену у Камбоџи и на Специјалном суду за Сијера Леоне. Радилa је и у невладиној организацији REDRESS која покреће кривичне поступке у име преживелих жртава мучења. Помоћник тужиоца гђа Вајлер, швајцарска држављанка, радила је као адвокат у једној од водећих швајцарских адвокатских канцеларија за грађанско и кривично право, а такође и као војни истражни судија и војни тужилац.



Филипо Де Миничис
помоћник тужиоца



Гаја Перголо
помоћник тужиоца



Ева Вајлер
помоћник тужиоца

Тим тужилаштва у предмету *Хаци Шаља, Јанузи и Бахтијари*

Тим СТ у предмету против Хација Шаље, Сабита Јанузија и Исмета Бахтијарија чине Џошуа Хафец, Тазнин Шахабудин и Џон Девејни. Господин Хафец је шеф за истраге у СТ, који је пре тога радио као савезни тужилац у САД на случајевима тешких кривичних дела и контртероризма. Тазнин Шахабудин је

држављанка САД, школована у САД и Уједињеном Краљевству, а раније је радила као савезни тужилац САД на кривичним предметима. Помоћник тужиоца Џон Девејни, држављанин САД, школован је у САД и Холандији, а радио је у тужилаштву Међународног кривичног суда и бавио се кривичним правом у САД.



Џошуа Хафец
шеф за истраге



Тазнин Шахабудин
тужилац



Џон Девејни
помоћник тужиоца

Тим тужилаштва у предмету *Тачи и други* за дела против правосуђа

Тим СТ у предмету против Тачија и других који се води за дела против правосуђа чине Џошуа Хафец, Гаја Перголо и Нико Барлинк. Господин Хафец је шеф за истраге, а раније је радио као савезни тужилац у САД на случајевима тешких кривичних дела и контратероризма. Помоћник тужиоца гђа Перголо је држављанка Италије, школована у Италији и Уједињеном Краљевству, а радно искуство је стекла у Тужилаштву Међународног резидуалног механизма за кривичне судове у Хагу, у канцеларији Програма помоћи Уједињених

нација суђењима Црвеним Кмерима у Пном Пену у Камбоџи и на Специјалном суду за Сијера Леоне.

Радила је и у невладиној организацији REDRESS која покреће кривичне поступке у име преживелих жртава мучења. Господин Барлинк, немачки држављанин, студирао је право и стажирао у Аустралији. Радио је за Јавно тужилаштво у Мелбурну, Канцеларију истражних судија на Ванредним већима при судовима Камбоџе и у претресном већу на Специјалном суду за Либан.



Џошуа Хафец
шеф за истраге



Гаја Перголо
помоћник тужиоца



Нико Барлинк
помоћник тужиоца

Систематизација

У СТ раде тужиоци, правни саветници, стручњаци за безбедност, истражитељи, аналитичари, стручњаци за заштиту сведока и административно особље. Крајем 2024. у СТ је било запослено 78 лица, из 24 државе чланице ЕУ и трећих држава контрибутора. Од тог броја, 44 су мушкарци, а 34 жене.







SPECIJALIZOVANA VEĆA I
SPECIJALIZOVANO TUŽILAŠTVO KOSOVA

**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНА ВЕЋА И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО
ТУЖИЛАШТВО КОСОВА
ИЗВЕШТАЈ ЗА 2024. ГОДИНУ**

Издају и дистрибуирају:
Специјализована већа Косова

Издато на три језика:
албанском, српском и енглеском

Подробније информације о СВК:
www.scp-ks.org

За питања медија у вези са Специјализованим већима:
mediaKSC@scp-ks.org

За питања медија у вези са Специјализованим тужилаштвом:
spokespersonSPO@scp-ks.org

Графичка обрада:
Wim Jansen Design
www.wimjansendesign.nl

Штампа
Quantes Grafimedia
www.quant.es.nl

Носилац ауторских права © 2025.
Специјализована већа и Специјализовано тужилаштво Косова

Сва права задржана.



www.scp-ks.org